

KW

SAYI: 4

Çayırhan Elektrik Üretim ve
Madencilik A.Ş. Genel Müdürü
Mehmet ERTÜRK:

'GÜNEŞ ZAMANI'

YEP'TE ÖNCELİK
ENERJİNİN

AKDENİZ
ELEKTRİK
DAĞITIM
"enerjinizi yolumuzdayız"

BOĞAZİÇİ
ELEKTRİK
DAĞITIM
"enerjinizi yolumuzdayız"

CAMLİBEL
ELEKTRİK
DAĞITIM
"enerjinizi yolumuzdayız"

ENERJİYE 'YILDIZLAR' YETİŞTİREN PROJE

İSTANBUL

ANTALYA

SİVAS

PEKTAŞ KABLO

Enerjinin emek ve kalite ile buluştuğu nokta...
Where the energy meets with labor and quality.

1990 Yılında, Yönetim kurulu başkanımız Hüseyin Pektaş tarafından kurulmuş olan PEKTAŞ KABLO, ülkemizin PVC İzoleli Kablo ve PVC Granül İmalatı sektöründe faaliyetine devam etmektedir. Kurulduğu ilk günden bugüne kendisine kaliteli üretim ve bunun sürekliliğini ilke edinmiştir. 2012 yılı itibarıyla Çerkezköy / Veliköy de 16.000 m² açık alan içinde 10.000 m² kapalı alanda uzman kadrosuyla; TS EN 50525-2-31-TS EN 50525-2-11- TS HD 21.4 S2 - TS IEC 60227-6 -TS IEC 60502-1+A1 TS IEC 60502-1-TS IEC 60884-1- TS HD 604 S1- TSE K 328 standartları kapsamına giren, 13 adet kablo hattı, 3 adet PVC granül hattı ile aylık 1500 ton bakır işleme, 1700 ton PVC granül, 750.000 adet fişli kablo kapasitesiyle ve 2011 yılında ilave edilen YAVV (NAYY) alüminyum Kablo, YVZ3V-R (NYFGBY) Çelik zırhlı kablo ve TS HD 604 S1- TSE K 328 (N2XH-NHXMH) Halojen free kablo imalatında faaliyet göstermektedir. 2013 yılı itibarıyla anahtarlı, anahtarsız ve çocuk korumalı grup prizler, Dünyada ve Türkiye'de bir ilk olan kablo fiş ve gövdesi (V0) alev iletmeyen Halojen free olan grup priz üretimi gerçekleştirmektedir. "ENERJİNİN EMEK VE KALİTE İLE BULUŞTUĞU NOKTA" sloganıyla hareket eden PEKTAŞ KABLO, sizlerin ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak ürünü, verimli ve hızlı bir şekilde sağlamayı kalite politikasının ana unsuru olarak benimsemiştir.

Bu inancın yansıması olarak, ISO 9000 standart serisi içinde yer alan ISO 9001:2008 kalite güvence sistemi modelini ve ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi programını tüm organizasyon ve çalışmalarına yerleştirip, sürekli iyileştirmek ana prensibi olmuştur. Müşteri memnuniyetini ilke edinmiş olan PEKTAŞ KABLO, genç kadrosuyla "Her zaman daha ileriye" felsefesi ile yoluna devam etmektedir. Müşteri ihtiyaç ve beklentilerini verimli ve hızlı bir şekilde sağlamayı benimsemiştir. İmal ettiğimiz ürünlerin kalitesi müşteri tatmini ve işletme başarımızın sürekliliğinin anahtarıdır.

Bu bağlamda kalite politikamızın ana hatları;

- Her kademedeki çalışan personelin eğitimini yaygınlaştırarak kalite sorumluluğu bilincini yerleştirmek,
- Tedarikçi işletmelerle oluşacak yapıcı işbirliği sonucu uygun fiyat, kalite, termin çözümlerini sağlamak,
- En üst düzeyde müşteri tatminini sağlamak,
- Kısıtlı kaynaklarımızın en az fire/hurda oluşacak şekilde kullanılması ve bu sayede çevre korunmasına yardımcı olmak,
- Kalite sisteminin iyileştirilmesini etkin ve sürekli bir şekilde sağlamak,
- Kalite politikamızı tüm personele aktararak herkes tarafından anlaşılmasını ve politikaya uygun çalışmalarını sağlamak,
- ISO 9001:2008'in şartlarını sağlamak,
- ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi şartlarını sağlamak,
- ISO 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi şartlarını sağlamak,
- Yasa ve mevzuat gereklerini karşılamak.

Saygılarımızla...

PEKTAŞ KABLO, founded by Hüseyin Pektaş, our Chairman of the Board, in 1990, continues its operations in the PVC Insulated Cable and PVC Granules Manufacturing sector of our country. Since its establishment, it has adopted high-quality manufacturing and its sustainability as a major principle. Starting from 2012, it has operated with its expert staff in an outdoor area of 16,000 m² and indoor area of 10,000 m² located in Çerkezköy/Veliköy and has 13 cable lines, 3 PVC granules lines certified by TS EN 50525-2-31- TS EN 50525-2-11- TS EN 50525-2-11- TS HD 21.4 S2 - TS IEC 60227-6 -TS IEC 60502-1+A1 TS IEC 60502-1-TS IEC 60884-1- TS HD 604 S1- TSE K 328 standards. It also has the capacity of processing 1,500 tons of copper and monthly produces 1,700 tons of PVC granules and 750,000 power cord plugs. In 2011, it started producing YAVV (NAYY) aluminum cable, YVZ3V-R (NYFGBY) steel wire armoured cable and TS HD 604 S1- TSE K 328 (N2XH-NHXMH) halogen-free cable. Since 2013, it has engaged in manufacturing switched and un-switched power strips with child protection feature, and halogen-free power strips, the cable, plug and body (V0) of which are not flame-conductive, which constitute the first kind of such products in Turkey. Acting with the motto "WHERE THE ENERGY MEETS WITH LABOR AND QUALITY", PEKTAŞ KABLO embraces as the key element of its quality policy the production of products that will meet your needs and expectations in an efficient and rapid way. As a reflection of this belief, our main principle is to continuously improve and integrate into our organization and activities the ISO 9001:2008 quality assurance system model covered by the ISO 9000 standard series and ISO 14001:2004 Environmental Management System and ISO 18001:2007 Occupational Health and Safety Management System programme. PEKTAŞ KABLO has adopted customer satisfaction as a principle and moves forward with the philosophy of "Always Forward" with its young staff. It has also embraced an efficient and rapid service approach to meet customer needs and expectations. Quality of our products is the key to customer satisfaction and the sustainability of our business success.

In this regard, the essentials of our quality policy are as follows:

- Instilling an awareness of quality responsibility by way of promoting employee training at all levels,
- Achieving all three facets of affordable price, quality and deadline as a result of constructive cooperation established with suppliers,
- Ensuring ultimate customer satisfaction,
- Using our limited resources in a way to minimize the amount of waste/scrap; thus, contributing to the protection of environment,
- Ensuring that the quality system is improved actively and continuously,
- Communicating our quality policy to all employees and ensuring that it is understood by everyone and they act in accordance with the policy,
- Fulfilling the conditions of ISO 9001:2008,
- Fulfilling the conditions of ISO 14001:2004 Environmental Management System,
- Fulfilling the conditions of ISO 18001:2007 Occupational Health and Safety Management System,
- Fulfilling the requirements of laws and the legislation.

Sincerely...

**PEKTAŞ
KABLO**

Veliköy Sanayi Mah. 22. Cad.No:3 Çerkezköy / TEKİRDAĞ
+90 (282) 746 11 81 / +90 (282) 746 12 87 / +90 (282) 746 12 10
+90 (282) 746 13 85
info@pektaskablo.com

www.pektaskablo.com

EDİTÖRDEN

Merhaba,

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre; Türkiye'de 2017 sonu itibarıyla 15-24 yaş grubunda yaklaşık 13 milyon kişi bulunuyor. Avrupa'da birçok ülke nüfusunu geride bırakan bu rakam, Türkiye'nin geleceğe umutla bakmasının nedenlerinden biri olsa da genç nüfustaki yüksek işsizlik oranı moral bozuyor.

Ancak buna rağmen Türkiye'de birçok sektörde olduğu gibi elektrik dağıtımında nitelikli eleman bulma konusunda ciddi sıkıntılar söz konusu. Bu sorunun farkında olan Cengiz ve Koloğlu ortaklığının elektrik dağıtımında hizmet veren şirketleri Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. (BEDAŞ), Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. (AEDAŞ) ve Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. (ÇEDAŞ) tarafından 'Enerjinin Yıldızları' projesi başlatıldı.

Biz de bu sayıda kapağımıza elektrik dağıtım sektörünün ihtiyacı olan yıldızları yetiştirecek bu projeyi taşıdık. 'Proje ile neler hedefleniyor?', 'Kaç okula özel laboratuvar kuruldu?', 'İlk yıl kaç öğrenci eğitim alacak?', tüm bu soruların yanıtlarını sizler için derledik. Bu sırada BEDAŞ İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Takım Lideri Ozan Bozlak da Enerjinin Yıldızları Projesi'ni 'Yaparak, yaşayarak öğrenme modeli' başlığı altında bizim için kaleme aldı.

kW'de bir başka çarpıcı konu ise Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan 2019-2021 hedeflerini kapsayan Yeni Ekonomi Programı (YEP). Enerji sektörüne yönelik pek çok maddeyi içeren YEP'te cari açığı azaltmak üzere önceliği olan yatırımlar listesinde 'enerji' ilk sıralarda yer aldı.

YEP'te yerli enerjiye destek öne çıkarken, kW'nin bu sayıdaki konuğu Çayırhan Elektrik Üretim ve Madencilik A.Ş. Genel Müdürü Mehmet Ertürk de önümüzdeki döneme damga vuracak iki başlığı 'güneş ve depolama' olarak özetledi. Sorularımıza samimi yanıtlar veren Ertürk, 'sonuç odaklı adımlar atılmasının' önemine vurgu yaptı.

Ve diğer sayılarımızda olduğu gibi olmazsa olmazımız çalışanlarımız, röportajları ile yine bizimleydi. BEDAŞ, AEDAŞ ve ÇEDAŞ çalışanları 'İçimizdeki Sesler'in konuguydu.

Keyifli okumalar dileğiyle...

ARAMIZA YENİ KATILANLAR

**BOĞAZİÇİ
ELEKTRİK
DAĞITIM**
"enerjimizle yarınmazdayız"

BÜLENT DURA

İdari İşler Ekip Lideri

MUSTAFA SELİM SEZGİN

Şebeke Performans Ekip Lideri

**ÇAMLİBEL
ELEKTRİK
DAĞITIM**
"enerjimizle yarınmazdayız"

NİYAZİ KIVILCIM

Genel Müdür

FATİH ERGÜT

İSG Yöneticisi

- 4 GÜNCEL** YENİ EKONOMİ PROGRAMI'NDA 'ENERJİNİN' ÖNCELİĞİ VAR
- 8 HABER** ALMANYA ELEKTRİK DEPOLAMA SEKTÖRÜNE İNCELEME GEZİSİ
- 9 HABER** BEDAŞ GENEL MÜDÜRÜ MURAT YİĞİT: "ENERJİDE MALİYET, AKILLI ŞEBEKEYLE DÜŞER"
- 10 KÖŞE** YAPARAK, YAŞAYARAK ÖĞRENME MODELİ
- 12 KAPAK** ENERJİNİN 'YILDIZLARI' ENERJİ SEKTÖRÜNE KAZANDIRILIYOR
- 18 DOSYA** AKILLI ŞEHİRLERDE KAYIP VE KAÇAK AZALACAK
- 20 HABER** EMEA FINANCE'DEN BEDAŞ, AEDAŞ VE ÇEDAŞ KREDİLERİNE ÖDÜL
- 20 HABER** ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI FATİH DÖNMEZ: AR-GE'Yİ TEŞVİK EDECEK MODELLER GELİŞTİRİYORUZ
- 21 HABER** CİHAZA BAĞLI HASTALARA AEDAŞ'TAN YAŞAM ENERJİSİ
- 22 RÖPORTAJ** MEHMET ERTÜRK: ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEME DAMGA VURACAK İKİ BAŞLIK; GÜNEŞ VE DEPOLAMA
- 28 HABER** MÜKEMMELLİĞİNİ TESCİLLEYEN ÇEDAŞ'IN GÖZÜ BÜYÜK ÖDÜLDE
- 29 HABER** ÇEDAŞ'IN YENİ GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ KIVILCIM OLDU
- 29 HABER** 200 TRAFO VE 50 BİN YENİ AYDINLATMA ARMATÜRÜ
- 30 İÇİMİZDEKİ SESLER**

İMTİYAZ SAHİBİ:

HATİCE ARZU ATIK

YAYIN KURULU:

MURAT YİĞİT
BAHADİR MÜDÜROĞLU
NİYAZİ KIVILCIM
BEKİR BULUT
KUBILAY GENÇER
KAZIM ŞEKER
BELGİN YÜKSEL

FOTOĞRAF VE ARŞİV SORUMLULARI:

ASKER GÖCMENOĞLU
ERKAN ÖZKAN
UMUT AKTAŞ

İLETİŞİM:

ABİDE-İ HÜRRIYET CAD. NO:168
34403 KAĞITHANE / İSTANBUL
T: 0 212 311 8000
F: 0 212 311 8011

YAYINA HAZIRLAYAN

**BOĞAZİÇİ
ELEKTRİK
DAĞITIM**

**AKDENİZ
ELEKTRİK
DAĞITIM**

**ÇAMLIBEL
ELEKTRİK
DAĞITIM**

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

TUGAY SOYKAN

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

HACER GEMİCİ
hacer@origamimedy.com

EDİTÖR

TOLGA ÇATAL
tolga@origamimedy.com

GÖRSEL YÖNETMEN

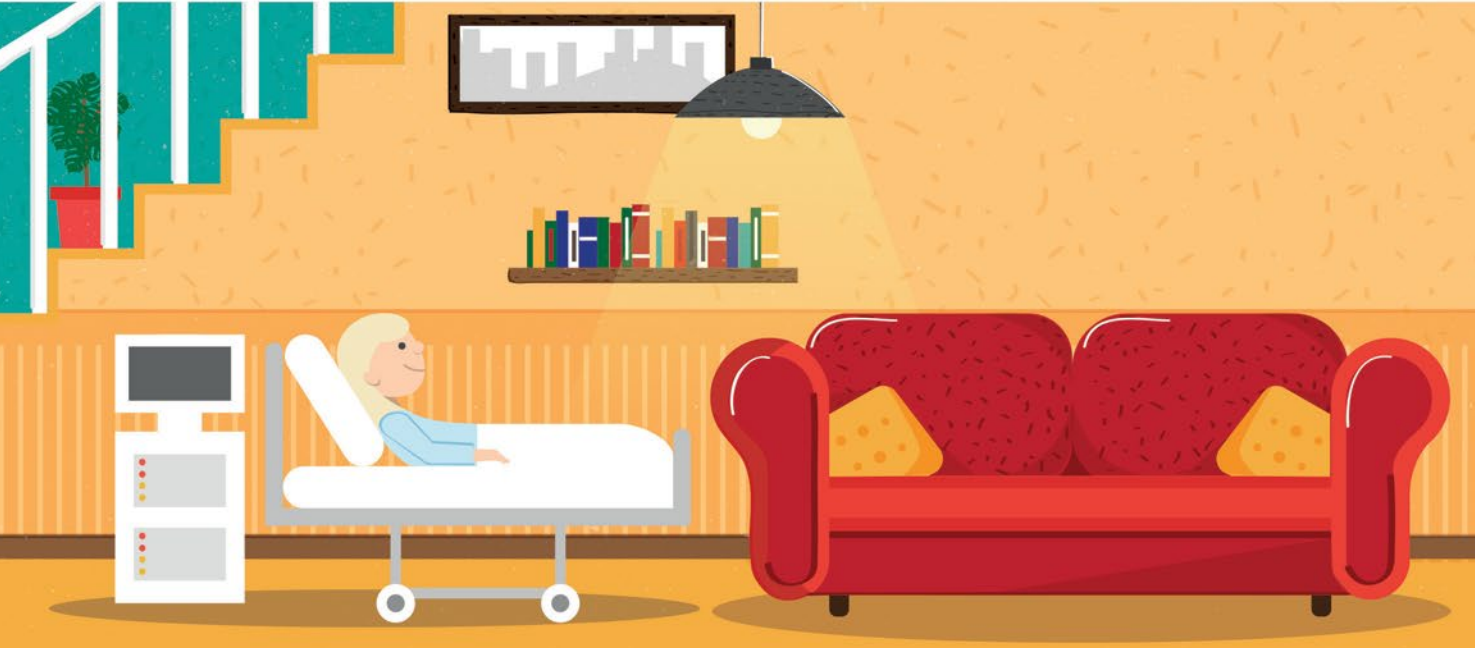
MURAT CERİT

YAYIN ADRESİ

MECİDİYEKÖY MAH. ATAKAN SOK.
NO: 6/7 ŞİŞLİ / İSTANBUL
T: 0 212 252 8776-77
F: 0 212 211 4070
www.origamimedy.com

BASKI VE CİLT

APA UNIPRINT
UNIPRINT BAŞIM SANAYİ VE
TİCARET A.Ş. ÖMERLİ KÖYÜ,
HADIMKÖY - İSTANBUL CADDESİ,
NO: 159 34555 / İSTANBUL
Telefon: 0 212 798 2840 pbx
www.apa.com.tr

Yaşam Destek Cihazına Bağlı Hastalar Önceliğimiz!

BEDAŞ olarak kesinti anında yaşam destek cihazına bağlı hastalara öncelik veriyoruz.

Yaşam destek cihazına bağlı hastası bulunan abonelerimizin borçtan kaynaklı elektrik kesintisi yaşamamaları ve kesinti durumunda arızalarına acil müdahale edilebilmesi için bulundukları bölgedeki BEDAŞ Bölge Müdürlüğü'ne

- 1) Tesisata ait kullanıcı perakende satış sözleşmesi,
- 2) Abonelik yapılan tesisat adresinde yaşandığını gösteren ikametgah belgesi,
- 3) Geçerli sağlık raporu ile başvurması yeterli.

YENİ EKONOMİ PROGRAMI'NDA 'ENERJİNİN' ÖNCELİĞİ VAR

Türkiye'nin 2019-2021 hedeflerini kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nda cari açığı azaltmak üzere öncelik verilen yatırımlar listesinde 'enerji' başı çekiyor. Yerleşmeye destek, girdi maliyetlerini azaltma gibi birçok maddeyi içeren YEP'te yargının da enerji alanında ihtisaslaşması öngörülüyor.

Türkiye, Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile 2019-2021 hedeflerini ortaya koydu. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından YEP'in ana hatları 'dengeleme, disiplin ve değişim' olarak ifade edildi. YEP'te enerji sektörü için en önemli değerlendirme ise kuşkusuz 'yatırım önceliği' oldu. Cari açığın düşürülmesinin önemine dikkat çekilen Yeni Ekonomi Programı'nda bu hedefle; ilaç, kimya, enerji, petrokimya, makine, yazılım sektörleri öncelikli yatırım yapılabilir alanlar olarak belirtildi.

YERLİLEŞMEYE DESTEK VERİLECEK

Enerjinin söz konusu listede yer alması sektörde atılacak adımlar için büyük bir önem taşıyor. Ancak YEP'te enerji sektörü ile ilgili tek madde bu değil. Programa göre bundan sonraki dönemde güneş, rüzgar, biyokütle, yenilenebilir enerji ve yerli kömür kaynaklarının üretimdeki payı artırılacak. Bu arada son dönemde öne çıkan Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) modelinde de bu enerji teknolojilerinin yerleştirilmesi desteklenecek. Enerji girdi maliyetlerinin azaltılması yönünde de adımlar atılmasını öngören YEP'e göre Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı çerçevesinde enerji girdi maliyetleri

azaltılacak. Petrol ve doğalgaz kaynağı aramaları, başta denizlerde olmak üzere hızlandırılarak sürdürülecek.

BOR ULUSLARARASI PİYASALARA SUNULACAK

2021'e kadar olan dönemde maden arama ve sondaj çalışmaları hızla devam ederken bulunan rezervlerin kamu/özel sektör iş birliğinde yeni iş modelleri ve finansman mekanizmalarıyla ekonomiye kazandırılması yönünde adımlar atılacak. Bor başta olmak üzere madenler işlenip yüksek katma değerli ürünlere dönüştürülecek ve uluslararası piyasalara sunulacak. Ayrıca, petrokimya kümelenmesi ve Ceyhan Endüstri bölgesi de hayata geçirilecek.

BÜYÜK DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜME HAZIRLIK

YEP'teki bu adımlarla ilgili detaylı açıklama ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'den geldi. Dönmez yaptığı yazılı açıklamada, 'Türkiye'nin ekonomide büyük bir değişim ve dönüşüme' hazırlandığına işaret ederek şu noktalara dikkat çekti:

- Cari açığın en büyük kalemlerinden biri olan enerji ithalatını azaltmak için son dönemde yerli ve yenilenebilir

YARGI ENERJİ ALANINDA İHTİSASLAŞACAK

Yeni Ekonomi Programı'nda yargıda da enerji ile ilgili düzenlemeler öngörülüyor. Atılacak adımlar arasında, "Yargının finans ve enerji gibi sektörlerle ilişkin alanlarda ihtisaslaşması sağlanacak ve meslekte uzmanlaşma yaygınlaştırılacaktır" ifadesi de yer aldı.

ENERJİ KİT'LERİNDEN 8 MİLYAR TL'LİK YATIRIM

Enerjiye yatırım önceliği ilk adımını Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nde (KİT) gösterdi. KİT'lerin 2019 yatırım hedeflerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararında, kamu teşebbüslerinin planladıkları yatırımların yüzde 61'inin enerji sektöründeki sekiz şirket tarafından gerçekleştirileceği görüldü. Buna göre yatırım hedefleri açısından ilk sırayı 3,9 milyar lira ile Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi (TCDD) Genel Müdürlüğü alırken, onu enerji şirketleri izledi. Yatırım hedeflerinde TCDD'nin peşinden 3,7 milyar lira ile Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAS), 1 milyar 995 milyon lira ile Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ), 1 milyar 261 milyon lira ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ve 851 milyon 266 bin lira ile Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ) geldi.

Yine gelecek yıl Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 318 milyon 554 bin lira, Türkiye Taş Kömürü Kurumu'nun 112 milyon lira, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun 94 milyon 877 bin lira ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin 72 milyon 500 bin lira yatırım yapması hedeflendi. Böylece, gelecek yıl toplamda 13 milyar 765 milyon 634 bin liralık yatırım hedefi belirlenen 22 KİT arasında, söz konusu sekiz enerji teşebbüsünün yatırım tutarının 8 milyar 405 milyon lirayı bulacağı hesaplandı.

kaynakların üretimine ağırlık verdik. Ortaya konulan yeni modelle madencilikte daha önce finansal veya teknik nedenlerden dolayı üretim yapılamayan alanlar yatırımcılara açıldı.

- Kara ve denizde hidrokarbon arama ve sondaj faaliyetleri artırıldı.
- Dışa bağımlı olduğumuz kaynakları yönetilebilir bir seviyeye getirmek için daha fazla yerli, daha fazla yenilenebilir kaynağı sisteme entegre ediyoruz. Enerji politikalarında başlattığımız yerlilik hamlesi güçlü ve sürdürülebilir büyümenin temel kaldıracı olacak. Bu anlamda YEP, Millî Enerji ve Maden Politikası ile başlattığımız sürecin daha da ileri götürülmesi noktasında önemli bir

motivasyon kaynağı olacak. Altı alanda 55 eylem planıyla start verdiğimiz enerji verimliliği politikalarıyla, daha az enerjiyle daha fazla katma değer, daha az maliyetle daha yüksek verim dönemini başlattık. Enerji yoğunluğumuzu azaltacak yatırımlarla bu alandaki potansiyelimizi harekete geçirmeye başladık. Daha ilk dönem bitmeden önemli kazanımlar sağladık. Böylece enerjide yerli dönüşümün karşılığı olarak yerli kaynaklardan elektrik üretimini yüzde 51 oranına çıkardık.

- Yenilenebilir enerji kaynaklarının üretiminde Cumhuriyet tarihinin rekorlarına imza attık. Son iki yılda devreye aldığımız kurulu gücümüzün yarısını-

KV

ENERJİ İTHALATI 2019'DA 43 MİLYAR DOLAR OLACAK

Programa göre, enerji ithalatı faturasının 2018'de 46 milyar dolar seviyesine yükselmesi bekleniyor. 2019'a yönelik beklenti ise 43 milyar dolar düzeyinde.

Yıl	Enerji ithalatı (milyar dolar)
2017	37,2
2018	46,0
2019	43,0
2020	44,3
2021	45,2

dan fazlasını yenilenebilir kaynaklar oluşturdu.

- YEKA modeliyle, üretimin yanı sıra yenilenebilir enerji teknolojilerinin yerleştirilmesi için firmalara Ar-Ge ve yerli üretim şartı getirdik.
- Yeni bor stratejisi ile katma değeri yüksek ileri teknoloji bor ürünlerinin üretimi için ilk adımı attık. İhracatında

dünya lideri olduğumuz bor cevherini artık uç ürün veya ileri teknoloji ürünleri olarak ihraç edeceğiz.

- İlk adımı bor karbür üretimiyle atıyoruz. İleri teknoloji ürün kullanan her sektörde bor madeninin kullanımını daha da artırmak ve yaygınlaştırmak için yeni projelerimizi de yakın zamanda açıklayacağız.

TÜRK MALI LOGOSUYLA İMZA ATMAK İSTİYORUZ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Akkuyu Nükleer Güç Santrali'yle Türkiye'nin nükleer enerjide de ilk adımını attığını dile getirerek bu santral ile sadece enerji olarak değil, sağlık teknolojilerinden uzay ve haberleşme teknolojilerine kadar birçok alanda fayda sağlanacağını kaydetti. Bu tür büyük yatırımları sadece enerji değer zincirinde görmediklerini, enerji teknolojilerinin yerleştirilmesi olarak da değerlendirdiklerini bildiren Dönmez, bu teknolojilerin yerleştirilmesi kapsamında yapılan Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) ihalelerini anımsattı. Dönmez, güneş enerjisinde entegre panel üretim fabrikasının temelini atıldığına dikkati çekerek şöyle devam etti:

"Yakında rüzgar enerjisinde de yerli üretim yapan bir fabrikanın temelini atacağız. Sadece Türkiye'nin ihtiya-

cını karşılamak değil, bölgemizdeki yüksek potansiyeli de göz önüne alarak Türkiye'yi üretim üssü haline getirmeyi amaçlıyoruz. Dünyanın her yeri bizim için önemli bir pazar konumunda. Ayrıca, madenlerde de yerli üretim, Ar-Ge ve inovasyon odaklı bir süreç başlattık. Biz bugüne kadar madenlerimizi ham madde olarak ihraç ediyorduk. Teknoloji eksikliğinden dolayı bu ham maddeyi işleyerek katma değeri daha yüksek ürünlere dönüştüremiyorduk. Madenlerde yeni bir döneme başlıyoruz. Madenin işlenmesi için gerekli tüm teknoloji, altyapı ve yatırımlar artık burada yapılacak. Maden sahalarımızı yarı mamul ve nihai ürün üretebilecek fabrikaların kurulması şartıyla ihale etmeye başlıyoruz. Fabrika kurulumu ve Ar-Ge yapılmasını zorunlu kılan bir sistemi hayata geçiriyoruz. Bunun ilk adımını Çinlilerle birlikte bu yıl inşal-

lah Bandırma'da faaliyete geçecek bor karbür tesisi kurulmasıyla atacağız. Savunma sanayimiz açısından son derece önemli olan yüksek teknoloji ürün üretimine geçmiş olacağız. Artık ham maddeyi bire satıp dışarıdan 100-200 katına alma dönemini geride bırakıyoruz. Yerli ve milli üretim Ar-Ge'den geçiyor. Ar-Ge özgürlük ve özgünlük, teknolojiye kendine has imza demektir. Biz de 'Türk Mali' logosuyla bu imzaı atmak istiyoruz."

Almanya elektrik depolama sektörüne inceleme gezisi

Yenilenebilir enerjinin dünya genelinde payı giderek büyüyor. Bu sırada en çok konuşulan konu ise enerji depolama teknolojileri. Türkiye’de yeni nesil YEKA ihalelerinde de depolamanın payı söz konusu olacak. Peki dünya bu konuda ne yapıyor? Elektrik Üreticileri Derneği, Enerji Bakanlığı, YEGM, TEİAŞ ve sektör oyuncuları ilk etapta Almanya’ya ziyaret ederek bu sorulara yanıt aradı.

Elektrik Üreticileri Derneği (EÜD) organizasyonu ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB), Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (YEGM), Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) üst düzey yöneticileri ve sektör temsilcilerinin katılımıyla Almanya’da Pil Depolama Teknolojileri ve Uygulamaları ile ilgili yaklaşık 40 kişinin yer aldığı bir teknik gezi düzenlendi. Berlin, Schwerin ve Essen olmak üzere üç farklı şehirde ilgili şirketler ve pil depolama tesisleri ziyaret edilirken, gezinin ardından Elektrik Üreticileri Derneği tarafından bir de rapor kaleme alındı. İşte raporda öne çıkan detaylar:

DÜNYADA DEPOLAMA KAPASİTESİ 193 GW

► Dünya çapında enerji depolama projelerinin toplam kapasitesi 2017 itibarıyla yaklaşık 193 GW seviyesinde. Elektrokimyasal projeler (pil depolama, kapasitör depolama) 3,3 GW, elektromekanik projeler (sıkıştırılmış hava depolama, volan depolama) 2,5 GW, pompaj depolamalı hidroelektrik projeler 184 GW, termal depolamalı projeler 3,6 GW, hidrojen depolamalı projeler ise 20 MW civarında.

ALMANYA’DA PİL TESİSLERİ TEŞVİK ALMAMIŞ

► Almanya’da yapılan elektrik depolama inceleme gezisinde pil tesislerinin yaygın olarak hiçbir teşvik almadan Primer Frekans Kontrolü (PFK) hizmeti sağladığı görüldü. Yatırım maliyetleri ve PFK ihalesi sonucunda oluşan fiyatlar baz alındığında pil tesisleri Almanya şartlarında fizibil. İşletme ve bakım maliyetleri çok düşük, 20 yıla dayanan sistem garantisi verilebiliyor.

DEPOLAMA MALİYETLERİ YÜZDE 30 DÜŞECEK

► “World Energy Council – WEC” 2016 yılına ait enerji depolama raporuna göre 2030 yılına kadar depolama maliyetlerinin yüzde

70 oranında düşeceği tahmin ediliyor. Almanya gezisinde sunum yapan Samsung SDI adlı pil üretici firmasının yaptığı açıklamaya göre lityum iyon pillerinin maliyeti kW başına 1.000 dolar civarından 300 dolara düştü. Önümüzdeki yıllarda yeni nesil pillerin üretimiyle birlikte pillerdeki enerji yoğunluğu daha da artacak ve maliyet düşüşü hızla devam edecek.

TÜRKİYE’DE MEVZUAT ALTYAPISI HIZLA OLUŞTURULMALI

► Türkiye’de ise kesintisiz güç kaynağı (UPS) haricinde işletmeye giren büyük ölçekli depolama projeleri yer almıyor. Fakat yenilenebilir enerji alanında 2023 hedefleri düşünüldüğünde depolamayla ilgili mevzuatın altyapısının kısa

süre içinde oluşturulup yayınlanması elzem. Aynı zamanda yerli ve milli elektrikli araba projesi için gerekli olan pil sistemi ve şebekeye entegrasyonu konusu da yenilenebilir enerjinin depolanmasıyla paralel olarak düşünülmesi gereken bir alt başlık. Burada Türkiye’de yapılacak elektrikli otomobil projesinin de kazandıracığı bir hacim ekonomisi ve sinerji bulunmakta. Enerji depolama sistemleri enterkonnekte sistemin kalitesini ve verimini artırmakla beraber, yenilenebilir enerji kaynaklarının yüksek verimle kullanılmasına imkan sağlayacak. Enerji kalitesinin artması sayesinde ise ülke ekonomisinin daha fazla değer kazanacağı göz önünde bulundurulmalı.

BEDAŞ Genel Müdürü Murat Yiğit: “Enerjide maliyet, akıllı şebekeyle düşer”

Türkiye’de Elektrik Güç Sisteminin Mevcut Durumu ve Geleceği: Akıllı Şebekeler ve Yenilenebilir Enerji Sistemleri konferansına konuşmacı olarak katılan BEDAŞ Genel Müdürü Murat Yiğit, elektrikte maliyetlerin düşmesi ve verimli enerji için akıllı şebekelerin önemine işaret etti. Yiğit, elektrikli araçlar ve akıllı binaların da akıllı şebekelere ihtiyaç duyduğunun altını çizdi.

Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Elektronik Fakültesi tarafından bu yıl ilk kez düzenlenen “Türkiye’de Elektrik Güç Sisteminin Mevcut Durumu ve Geleceği: Akıllı Şebekeler ve Yenilenebilir Enerji Sistemleri” isimli konferansta konuşan Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. (BEDAŞ) Genel Müdürü Murat Yiğit, elektrik dağıtım sektöründe akıllı şebeke uygulamalarını ve önemini anlattı. Yıldız Teknik Üniversitesi’nin Davutpaşa Kampüsü’nde 10 Ekim’de gerçekleştirilen konferansın açılış konuşmalarını Elektrik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. İbrahim Şenol ile Enerji Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Ozan Şenol yaptı. Konferansın ‘Elektrik Güç Sistemi İşletiminde Teknolojik Gelişmeler’ oturumunda söz alan BEDAŞ Genel Müdürü Yiğit, ‘Yeni Nesil Elektrik Dağıtım Şebekeleri’ ve Türkiye’nin elektrik dağıtımında öncü şirketi olan BEDAŞ’ın bu alanda yürüttüğü projeler hakkında bilgi verdi.

AKILLI ŞEBEKENİN TEMELİNDE BİLGİ VE İLETİŞİM VAR

Akıllı şebekelerin enerjinin maliyetlerini düşürmek, arz güvenliğini sürdürmek, sürdürülebilirlik ve elektrik altyapısının kullanılabilirliğini artırmak

çin önemli olduğuna işaret eden Murat Yiğit, elektrikli araçlar ve akıllı binalar hayatımıza girdikçe akıllı şebeke altyapısına daha fazla ihtiyaç duyulacağını altını çizdi. BEDAŞ’ın akıllı şebeke alanında en önemli projesi olan Entegre Bilişim Sistemleri’nin tamamlanmış olduğunu ve saha uygulamalarında yaygınlaştırmaların devam ettiğini; özellikle Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS), Uzaktan Kontrol Merkezi (SCADA), Kesinti Yönetim Sistemi (OMS), Müşteri İlişkileri Yönetimi (CRM), İlgücü Yönetimi (WFM), Otomatik Sayaç Okuma Sistemi (OSOS) ve Trafo Arıza Bildirim Sistemi (TABSIS) entegrasyonlarının kısa vadede servis kalitesine

yansımaları beklediklerini belirtti. OSOS verilerinin enerji tüketim analizleri için çok değerli olduğuna ve geleceğin şebekelerinde bilginin öneminin daha da artacağına vurgu yapan Yiğit, “Yaptığımız her proje ve yatırım, yönettiğimiz şebekenin her unsuruyla bilgi alışverişinde bulunmayı esas alıyor. Zaten akıllı şebekenin temeli de bu bilgi alışverişi ve kumanda yetenekleridir” dedi.

‘HEYECANLI, MERAKLI VE ÜRETKEN OLUN’

BEDAŞ’ın TÜBİTAK, Era.net, Horizon 2020 tarafından desteklenen projeleri hakkında da bilgi veren Yiğit, “Bunlardan bazılarını akıllı sayaç, D-ENVER 2023: Da-

ğıtımda Enerji Verimliliği ve Enerji Tasarruf Yol Haritasının Çıkarılması, Dağıtım Şebekesinde Depolama Sistemlerinin Kullanımı Pilot Projesi ile ASELSAN ile birlikte yürüttüğümüz DEPAR, Gelişmiş Batarya Yönetim Sistemi ve CALLIA projesi olarak sıralayabiliriz” dedi. Öğrencilerin büyük ilgi gösterdiği konferansta, her mühendisin birlikte çalıştığı ekibi iyi yönetebilmesi için aslında iyi bir yönetici olması gerektiğinin de altını çizen Yiğit, özellikle bu konuda kendilerini geliştirmeleri tavsiyesinde bulundu. Yiğit, geleceğin mühendislerine, “Mutlaka heyecanlı, meraklı ve üretken olmalısınız” diye seslendi.

OZAN BOZLAK
BEDAŞ İSG TAKIM LİDERİ

Yaparak, yaşayarak *öğrenme modeli*

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı bir biçimde istendik değişiklikler meydana getirme süreci olarak tanımlanıyor. Ülkemizin temel sorunlarının başında mesleki eğitim geliyor. Devlet tarafından meslek liselerine ayrılan bütçe, mesleki eğitimin diğer liseler ile karşılaş-tırıldığında 3- 4 kat daha pahalı bir eğitim olduğunu gözler önüne seriyor. Günümüzde meslek liselerinden mezun olan gençlerimiz kendi meslekleri dışında sektörlere yöneliyor ve üç yıl boyunca almış oldukları uygulamalı mesleki eğitimi görmezden gelip farklı alanlarda çalışıyor. Devlet tarafından yapılan tüm yatırımlar gençlerimizin bu tercihten dolayı boşa gidiyor, bu durum da yetişmiş eleman sıkıntısına sebep oluyor. Özellikle dağıtım şirketleri çok tehlikeli sınıfta ve uzmanlık gerektiren bir işkolunda yer aldığından bu belirtilen sorunları fazlasıyla yaşıyor. Dağıtım şirketleri bu sorunu 25-30 yaş aralığına gelmiş yetişkinlere iç eğitimler ile lise bilgilerini hatırlatma yoluna giderek aşmaya çalışıyor. Gelişmiş ülkelerde mesleki eğitime giren öğrenciler pratik derslerden hemen sonra teorik uygulamaya geçebilecekleri laboratuvarlara sahip, stajlarını okuduk-ları alanın sektöründe yapıyor ve mezun olduktan sonra istihdam şansı buluyor. 'Ağaç yaşken eğilir' mantığından hareketle 25-30 yaşına geldiklerinde kendi uzmanlık alanlarında profesyonelleşme yoluna gidiyorlar.

ÖĞRENCİ İKEN YÜKSEK GERİLİMİ HEP KİTAPLARDA GÖRDÜM

Meslek lisesi elektrik bölümünden mezun bir birey olarak yüksek gerilim sistemlerini hep kitaplardan veya sunumlardan görme şansı bulabildim. Bunun sebebi yüksek gerilim malzemelerinin çok pahalı ve çok tehlikeli sistemler olması. Bu durum yüksek öğretimde de çok fazla değişmedi. Örneğin; bir kesiciyi, ayırıcıyı ilk defa iş hayatına başlayınca görme imkânı buldum. Meslek liselerindeki elektrik bölümünde okuyan çocuklarımıza ulaşamadığımız, onlara etkin eğitimler veremediğimiz sürece bu sektörde yetişmiş, gerçek profesyonel eleman ihtiyacı hiç bitmeyecek, iş kazaları-mız hiç son bulmayacak.

2014'te meslek liselerine Yüksek Gerilim Dalını açmak için okulları gezmeye başladım. Elektrik bölümünde görev yapan hocalarımız 'Enerjinin Yıldızları' projesini çok heyecanla karşıladı. Çeşitli girişimlerden sonra 2018 yılı içerisinde yöneti-mimizin inanılmaz desteği ile Milli Eğitim Bakanlığı'na (MEB) başvurarak Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş., Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş., Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. olarak Antalya Kepez mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, İstanbul İnönü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Sivas Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde Yüksek Gerilim Dalını açtık.

MEZUN OLDUKLARINDA AİLEMİZE KATILACAKLAR

Üç okulda toplam 70 öğrencimiz bulunuyor. Her bölgede kendi sınıflarında ilk 10'a giren öğrencilere iki yıl süreyle, 12 ay boyunca burs imkânı sağlıyoruz. Ayrıca burs alan öğrenciler stajlarını kendi bölgelerindeki dağıtım şirketinde yapacaklar ve mezuniyet sonrasında da istihdam garantisine sahip olacaklar.

Eğitim süresi boyunca dağıtım şirketlerinden çalışanlar; öğrencilere mentorluk yapacak, tecrübelerini aktaracak. Üç laboratuvarımız da eğitimin olmazsa olmaz ilkesi; gerçeğe yakınlık esas alınarak "yaparak, yaşayarak öğrenme modeline" uygun, son teknoloji ile kuruldu. Öğrenciler, teoride gördükleri hemen hemen her konuyu gerçekte uygulama şansı bulacaklar.

Ayrıca öğrencilerimizi onlar için hazırlanmış olan özel eğitim programlarına dahil ederek eğitimlerini çeşitlendirmeyi hedefliyoruz. Üç laboratuvara yaklaşık 600 bin TL tutarında yatırım yapıldı. Lise hayatının başında devamlı olarak eğitim verdiğimiz, uygulama yapan, sorgulayan ezberlemeyen gerçek uygulama alanında eğitim alan bu gençlerimiz mezun olduklarında bizim ailemize katılacaklar. Hem süreç içerisinde kurum kültürümü-zü öğrenip hem de işini çok iyi bilen genç arkadaşlar olarak aramızda yerlerini alacaklar.

Bu süreç gerçekleştiğinde devlet tarafından mesleki eğitime yapılan yatırım boşa gitmeyecek ve mesleklerine sahip çıkan gençler yetiştireceğiz.

TÜRKİYE
OMURILIK
FELÇLİLERİ
DERNEĞİ

Hayatın engellerine **KAPAK OLSUN!**

Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği ile birlikte yürüttüğümüz **"Kapak Olsun"** kampanyasına yapacağınız her kapak desteği, umut dolu hayallere ışık oluyor.

Biriktirdiğiniz kapakları size en yakın Akdeniz Elektrik Dağıtım şubesine teslim ederek siz de kampanyaya destek olabilirsiniz.

www.akdenizedas.com.tr

**AKDENİZ
ELEKTRİK
DAĞITIM**

"enerjimizle yanınızdayız"

ENERJİNİN ‘YILDIZLARI’

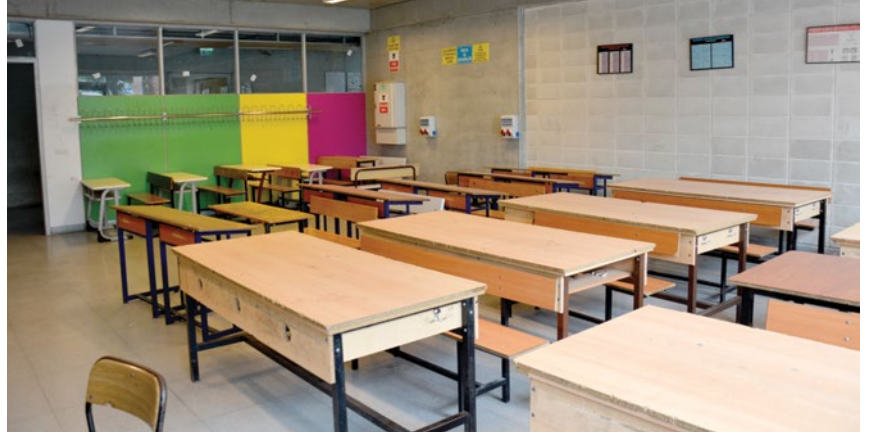
ENERJİ SEKTÖRÜNE KAZANDIRILIYOR

Elektrik dağıtım sektörünün yetişmiş eleman ihtiyacı için harekete geçen Cengiz ve Koloğlu ortaklığının elektrik dağıtım şirketleri BEDAŞ, AEDAŞ ve ÇEDAŞ, “Enerjinin Yıldızları” projesini başlattı. Sektörde bir ilk olan proje ile İstanbul Avrupa Yakası, Antalya ve Sivas’taki pilot okullara ‘Yüksek Gerilim Laboratuvarı’ kurularak ‘Yüksek Gerilim Dalı’ oluşturuldu. Proje çerçevesinde bölümü tercih eden öğrenciler arasında başarılı olanlara burs ve staj imkanı tanınıyor.

Türkiye'nin önde gelen gruplarından olan Cengiz Holding ve Koloğlu Holding'in elektrik dağıtım alanında hizmet veren üç şirketi enerji sektörüne yetiştirmiş eleman kazandıracak bir projeye imza attı. Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. (BEDAŞ), Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. (AEDAŞ) ve Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. (ÇEDAŞ), sektörde ihtiyaç duyulan kaliteli ve yetiştirmiş insan kaynağına ulaşma hedefiyle "Enerjinin Yıldızları" projesine start verdi. Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile yüksek gerilim alanında ihtiyaç duyulan nitelikli eleman ihtiyacına çözüm üretmek için Mesleki Eğitim İş Birliği Protokolü'ne imza atılmasının ardından okullar belirlendi ve 2018/2019 Eğitim Öğretim yılında proje devreye girdi.

10. SINIF ÖĞRENCİLERİNE YÜKSEK GERİLİM DALI

Proje kapsamında ilk etapta İstanbul Avrupa Yakası, Antalya ve Sivas'ta üç mesleki ve teknik Anadolu lisesi seçildi. Bu amaçla yapılan gezi ve incelemeler sonrasında İstanbul Avrupa Yakası'nda Bayrampaşa'da bulunan İnönü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Antalya Kepez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile Sivas Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi pilot okul olarak seçilerek her birinde 'Yüksek Gerilim Laboratuvarı' kuruldu. Bu okullarda Yüksek Gerilim dalı için özel kontenjan açıldı. İlk

yılda İstanbul Avrupa Yakası'nda 12, Antalya'da 37 ve Sivas'ta 16 olmak üzere toplam 65 öğrenci, Yüksek Gerilim Dalı'nı seçti.

ÖĞRENCİLERE STAJ İMKÂNI VE BURS

Yüksek Gerilim Dalı'nda öğrenim gö-

ren öğrencilere, uygulamalı mesleki eğitimin yanı sıra staj ve burs imkânı da sağlanıyor. BEDAŞ, AEDAŞ ve ÇEDAŞ'ın kendi bölgelerinde yürüttüğü Enerjinin Yıldızları projesinde Yüksek Gerilim Dalı'nı seçen öğrencilerden başarılı olan ve ihtiyaç sahiplerine 1 yıl boyunca aylık 500 TL burs

verilecek. Söz konusu öğrencilere, burs aldıkları süre kadar da istihdam garantisi sunulacak. Yüksek Gerilim Dalı'nda okuyan öğrencilere istihdam konusunda öncelik tanınırken ayrıca başarı bursu alan öğrencilere iki yıllık öğrenciliğin ardından iki yıl süreyle şirkette istihdam garantisi verilecek. Öğrenciler ilgili okuldan mezun olduktan sonra hemen istihdam edilecekler.

Eğitim süresince BEDAŞ, AEDAŞ ve ÇEDAŞ'ın kendi içinden belirlediği isimler, kuruma özel derslerde bilgi birikimi ve deneyimlerini öğrencilere aktaracak ve mentorluk yapacak.

AB STANDARTLARINA KAVUŞUYOR

Malzeme fiyatlarının yüksek olması ve sektörden yeterli destek alamadığı için meslek liselerinin elektrik bölümünde tercih edilmeyen Yüksek Gerilim Dalı da bu proje sayesinde yeniden eğitim sistemine kazandırılmış olacak. Avrupa Birliği ülkelerindeki standartlarda kurulan laboratuvarlarla Yüksek Gerilim Dalı'nı tercih eden öğrencilere, elektriğin üretilmesinden iletim ve dağıtımına kadar

tüm kademeleri uygulamalı olarak öğretilecek. Söz konusu proje, sektörün yetişmiş eleman ihtiyacına çözüm üretirken mezun olan öğrenciler de çok tehlikeli meslekler sınıfında yer alan bu alanda uygulamalı iş sağlığı ve güvenliği eğitimi aldıkları için tercih edilerek sektöre ilk adımlarını güvenle atacaklar.

Yüksek Gerilim Sistemleri' dalı oluşturulduktan sonraki eğitim-öğretim dönemlerinde 3308 sayılı mesleki eğitim kanunu çerçevesinde staj yapmakla yükümlü olan öğrenci gruplarına yönelik yine aynı kanunda belirtilen staj dönemlerinde başlayacak proje bu alandaki nitelikli eleman ihtiyacına da çözüm olacak.

BU PROJE NEDEN GÜNDEME GELDİ?

Enerjinin Yıldızları Projesi sektördeki büyük bir ihtiyacın sonucunda doğdu. İşte bu sorunlardan bazıları şöyle:

- Meslek lisesinden mezun bir öğrencinin yüksek gerilim laboratuvarı olmadığından çalışma hayatı içerisindeki hiçbir malzemeye dair deneyimi bulunmuyor. Bu nedenle istihdam edildikten sonra sektöre adaptasyonları minimum iki yıl sürüyor.
- Sektör ve meslek ile ilgili yeterli düzeyde bilgi sahibi olamıyorlar.
- Malzeme, ekipman ve yüksek gerilim teçhizatlarını tanımıyorlar.
- Tüm bu nedenlerle meslek lisesi elektrik bölümü mezunları kendi alanları yerine farklı sektörlerde çalışıyor. Bu da mesleki eğitime darbe vuruyor.
- MEB mesleki okullar için oldukça büyük bütçeler ayırıyor, mezunların kendi işlerini yapmalarını kaynak israfı anlamına da geliyor.

Enerjinin Yıldızları

Okul seçimi nasıl yapıldı?

BEDAŞ

Enerjinin Yıldızları Projesi kapsamında İstanbul'un Avrupa yakasında birçok mesleki ve teknik Anadolu lisesi, teknik ve endüstri meslek lisesi ve özel okul gezildi. Okul ziyaretlerinde yöneticiler ve elektrik-elektronik teknolojileri bölümündeki öğretmenlerle tanışılırken bölümdeki öğrenci sayıları, bölümün başarısı, eğitim setleri ve okuldaki uygulamalı eğitim atölyeleri ile mevcut fiziki durum hakkında bilgi alındı. Yapılan araştırma ve incelemeler sonunda lokasyonun Bayrampaşa İşletme Müdürlüğü'ne çok yakın olması, yüksek gerilim laboratuvarını açmak için fiziki şartlarının uygun olması, okuldaki yönetici ve öğretmenlerin yüksek gerilim bölümü için istekli olmaları gibi sebeplerden İnönü Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi seçildi.

AEDAŞ

Enerjinin Yıldızları Projesi kapsamında Antalya merkezde üçü mesleki ve teknik Anadolu lisesi, biri Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, bir diğeri ise özel okul olmak üzere toplamda beş okula ziyaret düzenlendi. Söz konusu ziyaretlerde okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler ile tanışıldı. Uygulamalı atölyeler hakkında bilgi alındı. Yapılan araştırma ve incelemeler sonrasında da diğer okullara göre en az imkana sahip ve Yüksek Gerilim Dalı'nın bulunduğu tek okul olması sebebiyle Antalya Kepez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde projenin pilot uygulamasının başlatılması kararı alındı.

ÇEDAŞ

Sivas'ın merkezde bulunan üç meslek lisesinin elektrik/elektronik teknolojisi bölümündeki öğrenci sayıları ile okullardaki uygulamalı eğitim atölyelerinin mevcut fiziki durumları göz önünde bulunduruldu. Yapılan araştırma ve incelemeler neticesinde proje için düşünülen meslek liselerinden birinin özel okul olduğu diğeri ise geçtiğimiz yıllarda AB Hibe Fonu kapsamında yaklaşık 600 bin Euro maliyetle elektronik teknolojisi laboratuvarı kurulduğu öğrenildi. Bu kapsamda daha az imkâna sahip ve aynı zamanda geçtiğimiz yıllarda zenginleştirilmiş kütüphane kurarak kardeş okul olarak belirlenen Sivas Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi pilot okul olarak uygun görüldü.

'Mesleki eğitimi ıslah etmeden sınavlarda yığılmayı çözemeyiz'

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 23 Ekim 2018 tarihinde açıklanan '2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'nde mesleki eğitime özel bir önem verildiği görülüyor. Nitekim Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk da eğitimde izlenecek yol haritasını duyururken, "Mesleki eğitim, Vizyon Belgesi'nde en çok sayfa ayrılan konu. Onu ıslah etmeden sınavlara yığılmayı çözemeyiz. Mesleki eğitimde alan ve dal rehberliğinde bir beceri seti oluşturuyoruz. Organize Sanayi Bölgesi (OSB), uzay teknolojileri, yelkencilik, değirmencilik gibi birçok alanda farklı listeler göreceksiniz. Farklı bakanlıklarımızla konuşup farklı meslek lisesi türleri açacağız. Yurtdışında da meslek okulu açma imkânımız doğacak. Üstün ve özel yeteneklilerle ilgili çok etkin bir çözümleme içindeyiz" diyerek önümüzdeki döneme yönelik umut veren açıklamalarda bulundu. Peki 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'nde neler var?

'Enerjinin Yıldızları' gibi projeleri destekleyen vizyon belgesinde mesleki eğitime yönelik atılması planlanan adımlar şöyle:

ALAN EĞİTİMLERİ 9'UNCU SINIFTA BAŞLAYACAK

► Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının döner sermaye gelirlerinden alınan yüzde 15'lik hazine kesintisi yüzde 1'e düşürülecek.

- Mesleki ve teknik eğitimde müfredatlar esnek ve modüler olarak yapılandırılacak, alan eğitimleri 9'uncu sınıfta başlayacak.
- Mesleki ve teknik eğitim öğrencilerinin, öğrenimleri devam ederken protokol ve iş birlikleriyle gerçek iş ortamlarında kalma süreleri artırılacak, sektörlerle göre stratejileri farklılaştırılacak.
- Türkiye'nin rekabet gücü yüksek milli savunma

2019 bütçesinin %17'si eğitimin

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Eğitime ayırdığımız kaynağı 2019'da 161 milyar liraya çıkarıyoruz. Bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 17'sini tek başına eğitime ayırıyoruz" dedi.

YENİ NESİL MÜFREDATLAR GELİŞTİRİLECEK

- Mesleki ve teknik eğitimde sektörle birlikte eğitim, istihdam ve üretim bağlamında iyi uygulama örneklerinin medya platformlarında görünürlüğü artırılacak.
- Mesleki ve teknik eğitim öğrencilerinin, öğrenimleri devam ederken protokol ve iş birlikleriyle gerçek iş ortamlarında kalma süreleri artırılacak, sektörlerle göre stratejileri farklılaştırılacak.
- Mesleki ve teknik eğitim okullarında üretilen başarılı projelere mikro kredi sağlanacak.
- Kariyer rehberliğine yönelik alan ve dal seçim süreci için "Genel Beceri Test Seti" geliştirilecek.
- Mesleki ve teknik ortaöğretim kurum-

larındaki çocuklara yönelik özel burs imkânı artırılacak.

- Müfredatlar sektörün talep ettiği yetkinliklere uygun olarak geliştirilecek, dijital dönüşüme uygun alan ve dalların açılması sağlanacak.
- Güncellenen müfredatlar ve ihtiyaç analizleri doğrultusunda atölye ve laboratuvarların standart donatım listeleri ile mimari yerleşim planları yenilenecek.
- Döner sermaye kapsamında gerçekleştirilen üretim ve hizmetlerin miktarı ile çeşitliliğinin artırılması teşvik edilecek. Bu kapsamda eğitim ortamlarının altyapı, donatım ve temrinlik malzeme ihtiyaçları karşılanacak.

sanayi sektörüne ara eleman yetiştirilecek.

- Mesleki ve teknik eğitim okullarında üretilen başarılı projelere mikro kredi sağlanacak. Ayrıca, mesleki ve teknik eğitime ilgiyi artırmak amacıyla ulusal ve uluslararası yarışmalar düzenlenecek.
- Başarılı öğrencilere eğitimleri devam ederken veya mezuniyetten sonra mikro krediler sağlanacak.
- Türkiye'nin dış ticaretinde ihtiyaç duyulan nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamak üzere yurt dışında mesleki ve teknik eğitim imkanları oluşturulacak.

'Akıllı şehirlerde' kayıp ve kaçak azalacak

Akıllı şehirlerin önemi giderek artarken Mckinsey Küresel Enstitüsü tarafından hazırlanan rapor, kazançları da ortaya koydu. Akıllı uygulamalar ile 2025 yılında ulaşımda harcanan zaman günlük 15-30 dakika azalırken, elektrikte kayıp ve kaçak oranı da düşecek.

Mckinsey Küresel Enstitüsü'nün "Akıllı Şehirler: Daha Yaşanabilir Bir Gelecek İçin Dijital Çözümler" adlı araştırması'na göre; güvenlik, sağlık, enerji, ekonomik kalkınma, konut, atık ve vatandaşlık hizmetleri alanındaki 'akıllı' uygulama-

lar şehirleri daha sürdürülebilir hayatın yaşandığı yerler haline getirecek.

SUÇ ORANLARI YÜZDE 40 DÜŞECEK

Rapora göre akıllı uygulamaların hayata geçirilmesiyle, çok değil 6-7 yıl sonra yani 2025'te ulaşımda harcanan zaman günlük

15-30 dakika arasında azalacak, kişi başına günlük su tasarrufu 80 litreye kadar çıkacak. Yine acil vakalara müdahale zamanı yüzde 20-35 oranında hızlanırken, sağlık hizmetleri için harcanan vakitten de yüzde 45-65 gibi oranlarda tasarruf edilmesi mümkün olacak. Akıllı uygulamalarla 2025'e

kadar suç oranlarında da yüzde 40'lara varan düşüş yaşanacak. Akıllı kentler, özellikle enerji alanında önemli kazançlar sağlayacak. Rapora göre enerji tasarrufu için ev otomasyon sistemlerinin kurulması, enerji tüketiminin anlık izlenmesi ve akıllı sokak lambalarının daha

da ön plana çıkması beklenirken, enerji üretim merkezlerine, evlere ve iş yerlerine takılacak akıllı sayaçlar sayesinde elektrik şebekesi uçtan uca kontrol edilecek, kayıp ve kaçak azaltılacak. Şehirler akıllı uygulamalar ile güneş enerjisinden daha fazla yararlanabilecek.

VERİMLİLİK ARTIŞI SAĞLANACAK

Akıllı şehirlerde akıllı su sistemleri ile aynı akıllı enerji sistemleri gibi, nesnelerin interneti destekli sensörlerden faydalananak su sızıntısı, su kalitesi ve suyun şebeke çapında nasıl dağıtıldığına dair gerçek zamanlı veri toplanacak, akıllı sulama ile

çok büyük verimlilik artışı sağlanacak, hızlı şehirleşmeden kaynaklanan talep artışı da sürdürülebilir olarak yönetilecek.

Akıllı şehirler sayesinde vatandaşlar kamu ve özel sektör hizmetlerinden daha hızlı, kolay, erişilebilir bir şekilde faydalanma imkânı bulacak. Vergi bildirimleri gibi vatandaşlık hizmetleri dijital hale gelirken, akıllı ekonomi ve akıllı yönetim ön plana çıkacak.

Akıllı şehirlerde kamu kaynakları daha iyi kullanılacak ve hizmet maliyetleri düşerken yaşam kalitesi artacak. Evlerin enerji ihtiyacını, iç ve dış sıcaklıkları hakkındaki verileri toplayıp analiz edecek uygulamalar daha da ön plana çıkacak.

KW

Kentler daha güvenli olacak

Gelecekte, teknoloji ile şehirlerin gerçek zamanlı suç haritasının çıkarılması, caddelerin anlık akıllı olarak izlenmesi ve birbirine bağlı güvenlik sistemleriyle kitle yönetiminin daha da yaygınlaşması bekleniyor. Uzaktan hasta izleme, giyilebilir teknolojiler, ilk yardım uyarıları, bulaşıcı hastalık gözetimi, veriye dayalı halk sağlığı, anne ve çocuk sağlığı uygulamaları ön plana çıkacak.

ALTERNATİF ULAŞIM SİSTEMLERİNE AĞIRLIK VERİLECEK

Trafiğin insan hayatından aldığı zama- na karşı çeşitli çözümler üretilirken konu 2019 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda da yer aldı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve ilgili belediye- lerin ortak çalışmaları ile gerçekleştirilecek uygulamalar arasında büyük şehirlerdeki trafik sorununun çözül- mesi amacıyla toplu taşıma imkânla- rının artırılmasının yanı sıra "park et-bin", "tercihli yol", "bisiklet yolları" gibi alternatif ulaşım sistemleri dikkat çekiyor.

PARK ET-BİN: Trafik yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde bu uygulama özendirilecek. Başta metrolar olmak üzere, toplu taşıma araçlarının bulunduğu bazı yerlerde

özel araçların park edilebilmesi için uygun alanlar belirlenecek. Buraya gele- cek vatandaşlar, araçlarını park ederek gitmek istedikleri merkezi noktalara toplu taşımayla ulaşabilecek.

BİSİKLET YOLLARI'NA DESTEK: Mo- torsuz ulaşım modellerinin geliştiril- mesi kapsamında topoğrafyanın uygun olduğu şehirlerde bisiklet yolu yapım- larına destek sağlanacak. Bu konuda da bakanlıklar arasında koordineli çalışma söz konusu olacak.

OTOBÜSLERE ÖNCELİK VERİLECEK:

Kentlerde toplu taşıma sistemi yatırımları, yolculuk talepleri esas alınarak planlanacak ve otobüs sistemlerinin yaygınlaştırılmasına öncelik verilecek. Otobüslerin yetersiz kaldığı güzergah- lar da raylı sistemler tercih edilecek.

KW

Trafik de akıllanıyor

Rapora göre şehirlerde yaşı- yan insan sayısı 2,5 milyara ulaşsa da ulaşımın akıllı tek- nolojilerle donatılması, yakıt tüketimi ve karbon salımını düşürürken, trafikte kaybe- dilen zamanı da azaltacak. Gerçek zamanlı toplu taşıma bilgisi, otonom araçlar, ula- şım, akıllı trafik sinyalleri, akıllı park, araç paylaşımı ve bisiklet paylaşımına yönelik uygulamalar şehirlerin hareketliliğinde (mobilité) ön plana çıkacak.

EMEA Finance'den BEDAŞ, AEDAŞ ve ÇEDAŞ kredilerine ödül

Avrupa, Orta Doğu ve Afrika bölgelerinde yer alan finansal piyasalardaki gelişmeleri değerlendirmek üzere her sene o yılın önemli projelerini ödüllendiren EMEA Finance, 2017 yılı ödülleri törenle verdi. EMEA Finance Awards 2017 ödülleri kapsamında verilen 'Best energy infrastructure deal' (En iyi enerji altyapı kredisi) ödülü BEDAŞ, AEDAŞ ve ÇEDAŞ'ın yatırım kredilerini

sağlayan finans kuruluşları arasında yer alan Garanti Bankası'nın oldu. Garanti Bankası'nın başvurusu üzerine CK Enerji bünyesinde yer alan üç dağıtım şirketinin aldığı yatırım kredisi ödüle layık görüldü. Söz konusu kredide Garanti Bankası'nın yanı sıra İş Bankası, Ziraat Bankası, Halkbank, Vakıfbank, Denizbank ve TSKB sendikasyona katılan diğer bankalar arasında yer almıştı.

**ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR
BAKANI
FATİH DÖNMEZ:**

Ar-Ge'yi teşvik edecek modeller geliştiriyoruz

Elektrik üretimine yıllık 5 milyar dolarlık yatırım yapıldığına işaret eden Bakan Dönmez, "Bu yatırımlarda kullanılan ekipmanların yüzde 50'si ithal. Bu ithalatın önüne geçmek için Ar-Ge'yi teşvik edecek modeller geliştiriyoruz" dedi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, MMG 3. Ar-Ge İnovasyon Zirvesi ve Sergisi'nin açılışında yaptığı konuşmada, attıkları adımlarla "Bağımsız Enerji, Güçlü Türkiye" hedefine doğru hızla ilerlendiğini anımsatarak her projede yeniliği ve yerleşmeyi teşvik ettiklerini söyledi. Enerjide bağımsızlığı sağlamak için sadece kaynakların keşfi değil, bu kaynakları işleyecek teknolojik altyapıyı kurabilmenin de önemini çok iyi kavradıklarına vurgu yapan Dönmez, bu kapsamda geçen yıl gerçekleştirilen Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) güneş ve rüzgar enerjisi ihalelerini anımsattı. Bakan Dönmez, rekor fiyatlarla tamamlanan ihalelerdeki temel meselenin sadece elektrik üretimi değil, enerji teknolojilerinin de Türkiye'de üretilmesiyle bu alandaki bilgi ve tecrübenin millileştirilmesi olduğunu dile getirdi.

Elektrik üretim sektörünün yıllık 5 milyar dolar civarında yatırım yaptığını ve bu yatırımlarda kullanılan ekipmanların yüzde 50'sinin ithal olduğunu kaydeden Dönmez, bu ithalatın önüne geçmek için Ar-Ge'yi teşvik edecek modeller geliştirdiklerini söyledi. Bakanlığın birçok kurumunun Ar-Ge ve teknoloji çalışmaları üzerine üniversitelerle iş birliği içinde olduğunu söyleyen Dönmez, Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü'nün açılarak yenilenebilir ve temiz enerji teknolojilerinde de çalışmalar yapılacağını anlattı.

Ar-Ge ve inovasyonda stratejilerini birkaç alt unsura ayırdıklarını belirten Dönmez, "Kalifiye insan yetiştirmek, temel bilimlerin alanında akademisyenleri bir araya getirerek Ar-Ge destekleri sağlamak ve özel sektörü tek başına Ar-Ge'ye teşvik için kurumların ayırdığı bütçenin kullanılmasını sağlamak gerekir" diye konuştu.

ÜNİVERSİTELERİMİZ AR-GE'YE 244 MİLYON TL HARCADI

Dönmez, geçen yıl bir anket yaptıklarını ve en büyük Ar-Ge desteklerini hangi üniversiteler alıyor ve buralarda neler yapılıyor diye araştırdıklarını ifade ederek "Ankara, İzmir ve İstanbul'da bulunan üniversiteler bu alanda ağırlıkta. Güneş ve rüzgar enerjisi ise en çok çalışılan alanlar. Üniversitelerimizde Ar-Ge için yaklaşık 244 milyon liralık bir harcama olmuş, bunun 80 milyonunu güneşle ilgili çalışmalara ayrılırken harcamaların bir kısmı bina yapımı için kullanılmış. 40 milyon lirası rüzgâr, 30 milyon lirası da pil ve elektrikli araçlar için harcanmış" dedi.

Cihaza bağılı hastalara AEDAŞ'tan yaşam enerjisi

Yaşam destek cihazına bağılı hastaların enerjisiz kalmaması için jeneratör alımı yapan AEDAŞ; Antalya, Isparta ve Burdur İl Sağlık Müdürlükleri kanalı ile bu durumdaki hasta ve yakınları ile iletişime geçti. Söz konusu aboneler tek tek aranarak 'Planlı ve plansız elektrik kesintileri ile arıza anında jeneratörlerimiz hizmetinizdedir' bilgisi verildi. Ardından abonelerin öncelikli hizmet almaları için 186 VIP Hattı'na kayıtları yapıldı.

Elektriğin temel yaşam gereksinimlerinden biri olduğu bilinciyle hizmet veren Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. (AEDAŞ), yaşam destek cihazına bağılı hastalara kesintisiz enerji temin etmek için Antalya, Isparta ve Burdur'da özel jeneratörler devreye aldı. Her üç kentte de il sağlık müdürlüklerinden yaşam destek cihazına bağılı hastaların bilgisini alan AEDAŞ yetkilileri, hasta ve yakınlarıyla tek tek iletişime geçti. Elektrik kesintisi anında yaşam destek cihazlarının enerjisiz kalmaması için jeneratörlerin devreye girmeye hazır olduğu ifade edilerek böyle bir durumda AEDAŞ ile iletişime geçmeleri istendi. Bu arada öncelikli hizmet alabilmeleri için söz konusu abonelerin 186 VIP Hattı'na da kayıtları yapıldı.

TÜM KESİNTİLERDE DEVREYE GİRMEMEYE HAZIR

AEDAŞ'ın ilk etapta aldığı jeneratörler; planlı, plansız kesintiler ve arıza anında devreye girmek üzere merkezlerde hazır bekletiliyor. Planlı kesinti öncesinde

yaşam destek cihazına bağılı hastalara 48 saat önce bilgi verilirken, enerji ihtiyacı olup olmadığı soruluyor. Hasta ve yakınlarının talebine göre AEDAŞ yetkilileri hızla hastanın evine giderek jeneratörü devreye alıyor. Bu sırada jeneratörün kurulu-

mu dahil tüm işlemler yine AEDAŞ personeli tarafından yapılıyor. Elektrik kesintisinin giderilmesi sonrasında ise jeneratör tekrar merkeze getiriliyor. Aynı şekilde plansız kesinti ya da arıza durumunda hasta ve yakınları AEDAŞ'a ulaşarak jeneratör talebinde bulunabiliyor.

ALANYA TOSLAK KÖYÜ'NDEKİ HASTAYA ULAŞTI

AEDAŞ'ın yaptığı bilgilendirmenin ardından Alanya Toslak Köyü'nde ikamet eden ve cihaza bağılı bir hastanın yakınları 186'yı arayarak jeneratör desteği istedi. Gelen talep üzerine AEDAŞ ekipleri jeneratör ile birlikte hastanın bulunduğu köye gitti ve kesinti sona erene kadar cihaza enerji verildi.

'BU HİZMET, BİZİM TOPLUMA YÖNELİK SORUMLULUĞUMUZ'

AEDAŞ Genel Müdürü Bahadır Müdüroğlu, "Elektrikle çalışan cihaza bağılı hastaların enerjisiz kalarak mağdur olmaması için önce jeneratör satın aldık ve hizmet bölgemiz içinde bu durumdaki hastaları tek tek arayarak bilgi verdik. Planlı ya da plansız tüm kesintilerde hastalarımızın enerjisiz kalmaması için jeneratörlerimiz her an hizmete hazır bekleyecek. Bu hizmeti biz topluma yönelik sorumluluğumuz olarak görüyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Çayırhan Elektrik Üretim ve Madencilik A.Ş. Genel Müdürü
Mehmet ERTÜRK;

Önümüzdeki döneme damga vuracak iki başlık

GÜNEŞ VE DEPOLAMA

EPDK Başkan Yardımcılığı görevinden Mart 2018'de ayrılarak özel sektöre geçen Mehmet Ertürk, enerji alanında önümüzdeki dönemde en çok konuşulacak iki başlığı enerji ve elektrik depolama olarak özetliyor. Çayırhan Elektrik Üretim ve Madencilik A.Ş.'de Genel Müdürlük görevini üstlenen Ertürk'e göre rüzgarda da halen ciddi yatırım fırsatları var.

2001 yılında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) kurulması ile Türkiye'de enerji piyasasında yeni bir dönem başladı. Enerjinin kaliteli ve sürekli bir şekilde tüketiciye sunulması için düzenleme ve denetleme yetkisine sahip olan EPDK'da 2003 yılında enerji uzmanı olarak görev yapmaya başlayan Mehmet Ertürk, 15 yıl boyunca kurumda Enerji Uzmanlığı, Tarifeler Daire Başkanlığı ve son olarak da EPDK Başkan Yardımcılığı görevlerini üstlendi. Mart 2018'de EPDK'dan ayrılarak özel sektöre geçen Ertürk, Çayırhan Elektrik Üretim ve Madencilik şirketinin Genel Müdürü olarak bu kez sektörün diğer cephesinde çalışmaya başladı. Orta Doğu Teknik Üniversitesi mezunu olan, master'ını enerji ve enerji kaynakları üzerine yapan Ertürk ile Türkiye'nin enerji alanında attığı adımlar,

ları, geleceğe yönelik beklentilerini konuştuk.

Kamudan ayrılıp özel sektöre geçme kararını nasıl aldınız? Günlük rutininiz nasıl değişti?

Benim için kamudan ayrılmak anlık alınan bir karar değildi. Alıştığınız iş ortamını, iş arkadaşlarınızı bırakıp başka bir yere gitmek ve bunu gönüllü yapmak gerçekten zordur. 15 yılı aşkın bir süredir EPDK'da değişik kademelerde çalışan ve hemen hemen

herkesi tanıyan birisi olarak benim için kamudan değil ama EPDK'dan ayrılmak çok zor oldu. Öte yandan, hep aynı işleri yaptığınızda bir süre sonra mental olarak yorgunluk ve tatminsizlik yaşamaya başlıyorsunuz. Bu da, madalyonun öteki yüzü diyelim. Benim özelimde, farklı bir tecrübe yaşama isteği daha ağır bastı ve uygun bir fırsat da ortaya çıkınca bu kararı almış oldum. Umarım özel sektörde de ülkeme katkı vermeye devam ederim. Bulunduğum görev bu katkıyı en iyi

KV

SEKTÖRE ÖRNEK TEŞKİL EDECEK PROJELER

Elektrik dağıtım şirketleri giderek daha teknolojik şirketlere dönüşüyor. Sistem teknoloji ile birlikte nasıl evrilecek?

Sorunuzun içindeki tespite katılıyorum, şebeke şirketleri teknoloji şirketlerine dönüşüyor. Ama büyük resme baktığımız zaman bu dönüşümün şebeke şirketlerine özgü bir dönüşüm olmadığını, 20. yüzyılın son çeyreğinde haberleşme ve bilgisayar teknolojilerinde ortaya çıkan büyük gelişmelerin ekonominin tüm sektörlerini etkilediğini görmekteyiz. Bu dönüşüm bir seçenek değil zorunluluktur. Bu dönüşümü doğru yönetirseniz daha kaliteli hizmeti daha ucuza üretebilir ve verimlilik artışı yakalarsınız, aksi halde görece olarak verimsiz kalır ve daha düşük bir karlılığa ve daha düşük bir kaliteye razı olursunuz.

Elektrik dağıtım şirketlerinin teknolojik dönüşümü sonucunda ortaya çıkacak akıllı şebeke dediğimiz teknolojik şebekeler dünyasında; iki yönlü veri akışının olduğu, şebekenin tamamının uzaktan okunup yönetilebildiği, arızaların hızlı bir şekilde uzaktan tespit edilip bir kısmının uzaktan giderilebildiği, büyük veri ile önleyici bakım faaliyetlerinin genişletilip arızaların önlenildiği bir işletmecilikten bahsediyoruz. Bu konuda özellikle Cengiz ve Koloğlu ortaklığının dağıtım şirketleri tarafından yürütülen dönüşüm projesinin sektöre örnek teşkil edeceğini, yeni yeni devreye alınan bu uygulamaların önümüzdeki yıllarda büyük verimlilikler üreteceğini düşünüyorum.

şekilde vermeme imkân sağlayan bir görev olduğundan bu konuda önümün açık olduğunu düşünüyorum.

Günlük rutinim aslında çok fazla değişmedi, sabah kalkıp işe gidiyorum ve gün boyu çalışıyorum. Boş durmayı sevmeyen, kısa süre boş kalsa dahi sıkılan birisi olarak kamudayken de yoğun çalışan birisiydim, özel sektörde de aynı tempoyla devam ediyordum. Yani çalışma temposu açısından benim için değişen bir şey yok. Beni mutlu eden şey burada farklı şeyler öğreniyor olmam. İş hayatına sadece kendimden bir şeyler vermek olarak değil, aynı zamanda kendime bir şeyler katmak olarak da baktığımdan, yaptığım işte yeni şeyler öğrenmek benim açımdan çok kıymetli. Yeni görevimde bu imkânı yakaladığım için gayet memnun olduğumu belirtmem lazım.

Özel sektöre geçince “kamu ile çalışmak zaman zaman zormuş” diyor musunuz? İyi bir gözlemci olmamdan mıdır, yoksa olaylara fazla rasyonel yaklaşmamdan mıdır bilemiyorum ama kamuda çalışırken kamu/özel sektör ilişkisi ile ilgili ne görüyor ve düşünüyorsam şu anda da aynı şeyleri görüyor ve düşünüyorum. Özel sektöre geçtikten sonra şaşırdığım, ‘demek böyle oluyormuş’ dediğim bir durum yaşamadım açıkçası. Bu durum sorduğunuz soru için geçerli. Kamunun özel sektörle ilişkilerinde zaman zaman oluşturduğu zorlukları ve engelleri kamudayken de gözlemleyen ve özelleştiren birisi olarak bana sürpriz gelen bir durum yok. Tabii bu konudaki düşüncelerim kamuda hiç çalışmamış birisi gibi olamaz sanırım. Zira devletin adalet üzerine müesses

olduğunu ve adaletin tesisinin ise usul ile olduğunu bilirim. Özel sektördeki arkadaşların kamu ile çalışırken çoğu zaman bunu anlayamadığını, usulü bir kenara koyup sadece esasa odaklandıklarını ve kamudan da bunu bekledikleri için zorluk yaşadıklarını düşünüyorum. Dolayısıyla, bu konuda hep özelde çalıştığı için olayların esasına odaklanan, usulü dikkate almayan arkadaşlar gibi olamayacağımı düşünüyorum.

Türkiye’de elektrikte yerli üretim son yıllarda çok fazla konuşulur durumda. Bu çerçevede elektrik üretimindeki durum nedir? Sizce 5 yıl sonra rüzgâr ve güneşin payı hangi seviyelerde olacak?

Hali hazırda, 2017 sonu itibarıyla 85 TW seviyesine çıkan kurulu gücümüzün yaklaşık 6,5 TW kısmı rüzgâr, 3,5 TW kısmı da güneş kaynaklı. İkisini topladığımızda rüzgâr ve güneşin kurulu güçteki payı 2017 sonu itibarıyla yüzde 12’lere yaklaşmış durumda. 2012 sonunda bu oranın yüzde 4 mertebesinde bulunduğu düşünüldüğünde, geçtiğimiz beş yıllık dönemde önemli bir mesafe aldığımız görülüyor. Hem dünyadaki genel trend hem ülkemizde rüzgâr ve güneş enerjisi yatırımlarına olan yoğun ilgi düşünüldüğünde bu oranın önümüzdeki süreçte de hızlı bir şekilde artacağını söylemem gerek. Kaldı ki, yenilenebilir kaynaklarla ilgili Enerji Bakanlığımızın yerli ve milli enerji politikaları ile ortaya koyduğu YEKA modeliyle bu ilgi ilerleyen yıllarda daha da ivme kazanacak. Şahsi kanaatim mevcut şartlarda elektrik kurulu gücünde arz fazlası bulunması da dikkate alındığında, önümüzdeki beş yıllık dönemde ilave kapasite yatırımlarının büyük oranda rüzgâr ve güneş enerjisi

Blockchain ekonominin geneline büyük bir katkı sağlayacak

Enerjide blockchain'i kullanmaya başlayanlar var mı?

Bu konunun uzmanı değilim ama bu yönde önemli uygulamalar olduğunu biliyorum. Özellikle enerji ticaretine yönelik uygulama örnekleri değişik ülkelerde yapılmaktadır. Açıkçası merkezi bir otoriteye ihtiyaç duymadan çok sayıda işlemin çok daha ucuza yapılmasını mümkün kılan bu teknoloji şahsen beni çok heyecanlandırıyor. Blockchain uygulamalarının verimlilik konusunda sadece enerji piyasasına değil ekonominin geneline büyük katkı sağlayacağını düşünüyorum. Ama bu teknolojinin gelişmesi için bazı problemlerin çözümü konusunda çalışmamız gerekiyor. Örneğin devletle-

rin rolü ne olacak, hukuki bağlayıcılığı ne olacak, ihtilaflar olduğunda nasıl çözülecek ve bilgilerin değiştirilemezliğine dair siber güvenlik önlemleri ne derece yeterli seviyede gibi.

Bitcoin madenciliği Türkiye'de de var mı? Bitcoin madenciliği dünyada elektrik için alarm çanları mı demek?

Bitcoin madenciliği tabii ki dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de var ve bu amaçla ciddi enerji tüketimi olduğunu biliyoruz. Fakat ben haberlerde abartıldığı gibi bir durum olduğunu düşünmüyorum. Şahsen bu tür felaket haberlerine çok itibar eden birisi değilim. Nihayetinde

bu, bir ekonomik aktivite ve harca-yacağınız enerji bulacağınız ya da üreteceğiniz Bitcoin'in değerine eşitlendiğinde madencilikten vazgeçeceğinize göre ortada büyük elektrik tüketimine yol açacak bir problem yok demektir. Bitcoin'in değerinin çok yükseldiği bir dünyada Bitcoin madenciliği için harcanacak enerji miktarı da artabilir ama bu, sorun edilecek bir durum olmayabilir. Altın üretmek için de enerji tüketiyorsunuz ve sizi sınırlandıran şey birim altın üretiminden elde ettiğiniz kâr ile katlandığınız maliyet. Aynı denge Bitcoin madenciliği için de geçerli olacağından şimdilik alarm çanlarını çaldıracak bir tehlike görmüyorum.

kaynaklı olacağı yönünde. Her yıl 1 TW rüzgâr, 1 TW güneş santrali işletmeye alınsa, -ki bu rakamlar oldukça muhafazakar- beş yıl sonra rüzgâr ve güneşin payı yüzde 20'ler seviyesine ulaşabilir. Tabi kurulu güç tek başına gösterge olmayıp, üretime de bakmak gerekir. 2017'de rüzgâr ve güneşin toplam elektrik üretimindeki payı yüzde 6 mertebelerinde gerçekleşti. Bu oranın, yeni devreye alınacak kapasitenin yarısının güneş enerjisine dayalı olacağını düşünürsek, önümüzdeki beş yıllık dönemde yüzde 10 mertebesinde gerçekleşeceğini öngörebiliriz.

CARİ AÇIĞI AZALTACAK

Yerli kömürün payı şu anda ne kadar? Beş yıl sonrası için öngörünüz ne olur?

Bildiğiniz üzere; yerli kömür, Enerji Bakanlığımızın yerli ve milli enerji politikasının bir diğer ana unsuru. Enerji Bakanlığımızın bu alanda geliştirdiği yeni modellerle ve uzun dönemli alım düzenlemeleri gibi enstrümanlarla bu alanda önümüzdeki dönemde büyük atılım beklemekteyim. Mevcut fotoğrafa bakacak olursak, 2017 yılı sonunda yerli kömürün kurulu gücü 10 TW civarında olup bu da oransal olarak yüzde 12'ye tekabül etmektedir. Ancak, yerli kömür santrallerinde kapasite kullanımı fazla olduğundan üretim içindeki pay yüzde 16 olarak gerçekleşti.

Önümüzdeki dönemde bakanlığımızın politikalarının meyvesini vereceğini ve ilave minimum 4-5 TW düzeyinde yerli kömür kapasitesinin devreye gireceğini düşünüyorum. Yerli kömür, yenilenebilir enerjilerle birlikte enerjide dışa bağımlılığı ve ekonomimizin önemli konularından olan cari açığı azaltıcı sonuçlar doğuracak diye düşünüyorum. Yerli kömürün bir avantajı da baz yük olarak çalışması ve yüksek kapasite kullanım oranlarına sahip olması. Bu açıdan, 5 TW bir yerli kömür kapasitesinin rüzgar ve güneşten gelecek ilave 15 TW'a denk olduğunu unutmamak gerektiğini de söylemeliyim.

AB KRİTERLERİNİN DE ÖTESİNDEYİZ

Kömür santralleri çevre kaygıları ile eleştiriliyor ancak teknoloji de her geçen gün geliyor. Geçmişteki santraller ile kıyaslanırsa ne kadar çevreci oldular?

Çevre bilincinin artması hayatımızın

her alanında önemli değişikliklere yol açtığı gibi, kömür santrallerinin çevreye olan etkisinde de büyük değişime yol açmıştır. 70'lerde ve 80'lerde devreye giren kömür santrallerimizin yeterince çevreci olduğunu söylemek, o dönemlerde çevre konusundaki hassasiyetimizin derecesi ve enerji üretimine verdiğimiz öncelikli önem göz önüne alındığında, ne yazık ki çok da mümkün değil. Ancak, bu konuda hem halkımızın bilinç düzeyinin artması, hem çevreyle ilgili yaşananların ekonomimize de zarar verme potansiyelinin anlaşılması üzerine son yıllarda önemli adımlar atıldı. Örneğin 6446 sayılı Kanunla 2019 yılı sonuna kadar bu eski tesislerinin de çevre mevzuatına uyumlu hale getirilmesi istendi. Öte yandan, yeni devreye alınacak tesislerde AB kriterlerine göre oluşturulan çevre kriterleri esas alınmak zorundadır. Dolayısıyla, kömür santrali denilince önceki dönemlerdeki çevreci olmayan yapılar akla gelmemeli. Teknolojinin nimetleri de kullanılarak yeni santraller çok çevreci bir şekilde çalışmakta, zararlı madde salınımı yok denecek seviyelere çekilmektedir. Yakılan kömürün dumanı dışarı verilmezden önce birkaç aşamadan geçerek temizlenmekte ve içindeki kükürt bileşikleri, azot bileşikleri, partiküller ve diğer zararlı maddeler yakalanmakta.

Çayırhan'da bu anlamda hangi teknolojiler kullanılıyor?

Biz kendi projemizde sadece mevcut AB kriterlerini değil, şu anda AB'nin

öneri niteliğindeki kriterlerini dahi dikkate alarak bir dizayn yaptık. Diğer deyişle Çayırhan projesine yönelik olarak çevre konusunda gösterdiğimiz hassasiyet AB kriterlerinin de ötesinde diyebilirim.

DEPOLAMA BÜYÜK ÖNEM KAZANIYOR

Bugün elektrik üretimine yatırım yapmak isteyen yatırımcılar hangi kaynağa yönelmeli, neden?

Açıkçası bu soruya yanıt verirken ülkemizdeki konjonktürden ziyade dünyadaki trende bakmamız gerektiğini düşünüyorum. Son yıllarda özellikle güneş enerjisi teknolojilerinde maliyetlerde büyük bir düşüş yaşandı ve bu da tüm dünyada güneş yatırımlarında ciddi bir ivmeye yol açtı. Ayrıca, yenilenebilir enerji yatırımlarının üretim kapasitesi içindeki payının artmasıyla birlikte bu kaynakların üretiminin kontrol edilememesi sebebiyle ortaya çıkan şebeke yönetim zorluklarının üstesinden gelebilmek adına enerji depolama teknolojilerinde de ciddi bir atılım var. Dolayısıyla, dünya ölçeğinde baktığımızda enerji alanında önümüzdeki döneme damga vuracak en önemli iki başlık güneş ve elektrik depolama gibi gözükmemekte.

Benzer trend ülkemiz için de geçerli. Bunlara ilave olarak hala ciddi potansiyelimizin bulunduğu rüzgar alanında da yatırım fırsatlarının önemli olduğunu düşünüyorum. Üstelik ülkemizde karasal rüzgâr potansiyeline ek olarak özellikle off-shore rüzgar alanında da ciddi bir potansiyelimiz olduğunu ve

önümüzdeki dönemde karasal rüzgâr yatırımları yanında off-shore rüzgâr yatırımlarının da ciddi fırsatlar sunduğunu düşünüyorum. Tabi bir de Enerji Bakanlığımızın yerli ve milli enerji politikaları çerçevesinde ilkini bizim üstlendiğimiz yerli kömüre dayalı santral yatırım projeleri de önümüzdeki dönemde enerji alanında yatırım yapmak isteyenler için fırsat olarak değerlendirilmeli.

Doğalgaz santralleri olanların geçmişteki o parlak günleri bitti mi?

Doğalgaz santralleri için parlak günlerin bittiğini söylemek için biraz erken olduğunu düşünenlerdendir. Elbette enerji üretiminde ibre yenilenebilir dönmüş durumda. Ama yenilenebilir enerjinin sistemde oluşturduğu sorunları yönetebilmek, yani yenilenebilir enerji tesislerinin sebep olduğu üretim dalgalanmalarını sorunsuzca, kesintilere yol açmadan yönetebilmek için hala doğalgaz santrallerine ihtiyaç duymaktayız. Bence gaz santralleri için yeni normal bu santrallerin rollerinde yaşanan değişimdir. Geçmişte büyük oranda baz yük gibi çalışan gaz santralleri artık marjinal santral konumunda. Dolayısıyla, gaz santrallerinin yüklerini hızlı değiştirebilmek özelliklerine hâlâ muhtacız ve bu durum enerji depolama teknolojilerindeki maliyetlerin çok büyük oranda düşmesine kadar devam edecek. Gaz santralleri, elektrik enerjisinde fosil yakıtlardan yenilenebilir yakıtlara geçiş dönemi için kritik bir unsur ve önümüzdeki en az 10-15 yıllık dönemde bu yeni rolleriyle birlikte elektrik sektörünün

vazgeçilmez bir unsuru olarak varlıklarını sürdürecekler.

SONUÇ ODAKLI ADIMLAR ATMALIYIZ

Türkiye enerjide geçmişte ne tür hatalar yaptı?

15 yılı aşkın süredir enerji piyasasının yönetilmesinde kilit rol oynamış olan, EPDK'da çalışmış, özellikle de son altı yılında yönetici pozisyonunda çalışmış biri olarak bu soruya "Ne hatası!" şeklinde mi cevap versem... Şaka bir yana ben hatalara hayatımızdaki en değerli öğretmenler gözüyle bakanlardayım. Hataları fark etmek ve yeni çözüm yolları üretmek gelişimin vazgeçilmez unsurlarıdır. Geçmişe takılmak, hatalar üzerine yorum yapmak, keşkellerle vakit geçirmek açıkçası benim faydasız bulduğum yaklaşımlardır. Düne değil bugüne ve yarına odaklanmamız gerekir. Örneğin eğer enerji piyasası için hedefimiz serbest piyasa modelinin tesisi ise ve toplumumuzu buna hazırlamada yeterince yol alamadığımızı düşünüyorsak kusur ya da bahane aramadan sonuç odaklı adımları bir an evvel atmamız. Eğer hedefimiz dışa bağımlılığı azaltmak ise son yıllarda Bakanlığımız öncülüğünde başlatılan çalışmalara azami katkıyı sunmalı, özel sektör olarak biz de üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmeliyiz. Malcolm X'in çok sevdiğim bir sözü vardır: "Zamana verdiğimiz değer, başarımızı veya başarısızlığımızı belirler" ... Bu sebeple zaman; geçmişte yapılan hatalar üzerinde durup düşün-

rek patinaj yapılmayacak kadar değerlidir benim gözümde.

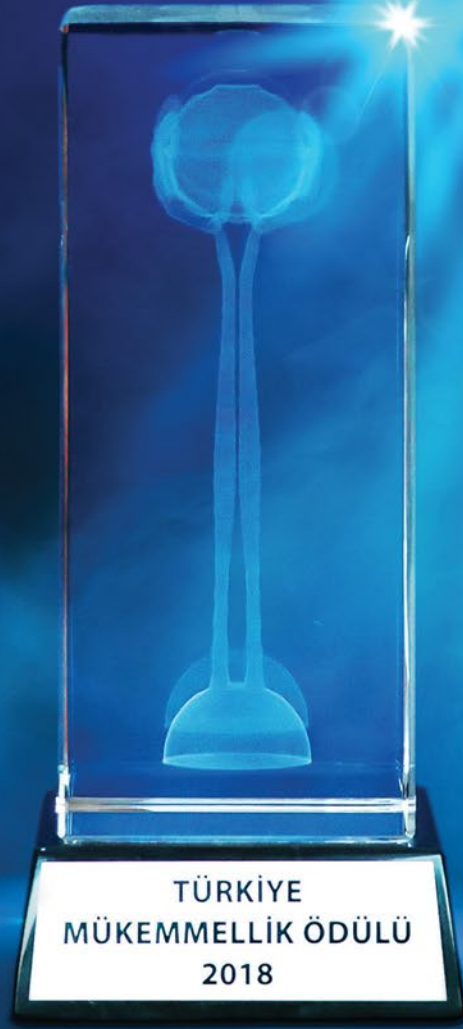
Çatılara güneş paneli teşvik ediliyor. Sizin kişisel olarak böyle bir adımınız olur mu?

Son dönemde hem EPDK'nın çıkardığı mevzuatla küçük kapasiteli çatı uygulamalarındaki prosedürün basitleştirilmesi hem de vergiyle ilgili basitleştirme yönünde yapılan kanuni düzenleme ile çatı uygulamalarının önünün açıldığını düşünüyorum. Kiracı olarak bir apartman dairesinde yaşadığımdan şu aşamada böyle bir şansım yok ama müstakil bir evde otursam kesinlikle çatıma güneş enerjisi tesis etmek isterim. Şu anki maliyetlere baktığımızda, çok net olarak çatıda ürettiğiniz enerjinin birim maliyetinin şebekeden çekilen enerjiden daha ucuza geldiğini görmekteyiz. Bu da imkânım olsa çatıma güneş paneli kurmam için iyi bir gerekçe olurdu diye düşünüyorum.

Yabancılar neden Türkiye'de enerji sektöründe biraz geride duruyor?

Yabancıların enerji piyasasındaki pozisyonunu yorumlamak için bence öncelikle yabancıların Türk ekonomisi genelindeki pozisyonlarına bakmamız lazım. Eğer ülke ekonomisi içindeki yabancı payı, enerjideki yabancı payından yüksekse bu soru haklı bir soru olur. Ben açıkçası öyle olmadığını, enerjideki yabancı payının ülke normalinden daha fazla olduğunu tahmin ediyorum. Ancak enerji yatırımlarında yabancı payının daha da artması gerektiğini düşünüyorsak -ki ben de öyle düşünüyorum- risk düzeyi üzerine yoğunlaşmak gerektiği kanısındayım.

Mükemmelliğimiz Tescillendi!

Türkiye Kalite Derneği (KaİDer) tarafından düzenlenen 27. Kalite Kongresi'nde, "Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM) Türkiye Mükemmellik Ödülü"ne layık görüldük.

Elektrik dağıtım sektöründe bir ilke daha imza atmanın gururunu yaşarken, çalışanlarımız başta olmak üzere bu ödülü almamızda emeği geçen herkese teşekkür ederiz!

**ÇAMLIBEL
ELEKTRİK
DAĞITIM**

"enerjimizle yanınızdayız"

MÜKEMMELLİĞİNİ TESCİLLEYEN ÇEDAŞ'IN GÖZÜ BÜYÜK ÖDÜLDE

Elektrik dağıtım sektöründe bir ilke imza atan ÇEDAŞ, EFQM Türkiye Mükemmellik Ödülü'nün sahibi oldu. KalDer tarafından düzenlenen 27. Kalite Kongresi'nde ödülü KalDer Yönetim Kurulu Başkanı Buket Eminoğlu Pilavcı'nın elinden alan ÇEDAŞ Genel Müdürü Niyazi Kıvılcım, "Bundan sonraki hedefimiz EFQM Türkiye Mükemmellik Büyük Ödülü ve EFQM Avrupa Kalite Ödülü'nü alabilmek" dedi.

Kalite yolculuğunda mükemmelliği hedefleyen Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. (ÇEDAŞ), Avrupa Kalite Yönetim Vakfı (EFQM) Türkiye Mükemmellik Ödülü'nü alan ilk elektrik dağıtım şirketi oldu. Türkiye Kalite Derneği (KalDer) tarafından kaliteyi Türkiye çapında yaygınlaştırmak amacıyla başlatılan Ulusal Kalite Hareketi'ne katılan ve 2017 yılında 'Mükemmellikte Yetkinlik 5 Yıldız' belgesinin sahibi olan ÇEDAŞ, bayrağı bir adım daha yukarı taşıdı. ÇEDAŞ, "Sürdürülebilir Ortak Gelecek" temasıyla KalDer tarafından düzenlenen 27. Kalite Kongresi'nde EFQM Türkiye Mükemmellik Ödülü'ne layık görüldü.

YENİ HEDEF AVRUPA KALİTE ÖDÜLÜ

Ödül töreninde söz alan ÇEDAŞ Genel Müdürü Niyazi Kıvılcım, bundan sonraki süreçte de EFQM Mükemmellik Modeli'ni uygulayarak iş süreçlerini ve kurumsal yönetimlerini geliştirmeye devam edeceklerini belirterek "Paydaş ve çalışanlarımızla, çevreye ve doğaya değer kattığımız iyi uygulamalarımızla sektöre ulusal kalite konusunda öncülük etmekten büyük gurur duyuyoruz. EFQM Mükemmellik Modeli'nin ülkemizdeki yayılması ve gelişimini sağlayan KalDer'e, kuruluşumuzu ödüle layık gören saygıdeğer jüri üyelerine, kongrenin gerçekleşmesinde emeği olan tüm çalışanlara, destekleri ile bizi motive eden hissedarlarımıza ve bu denli önemli bir kongrede ödül almamıza vesile olan, kuruluşumuza bu onuru yaşatan değerli çalışanlarımıza sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca şirketimizin ulusal kalite hareketine katılımı ve kuruluşumuzda EFQM Mükemmellik Modeli bilincinin yaygınlaştırılması aşamasında emeği geçen eski genel müdürümüze de 'mükemmellik

yolunda' attığı adımlar için buradan şükranlarımı iletiyorum" dedi. ÇEDAŞ ailesi olarak çıktıkları mükemmellik yolculuğuna anlamlı bir virgöl koyduklarını ifade eden Kıvılcım, "Daha büyük hedeflere ulaşmak için çalışmaya devam edeceğiz. Bizim için kalite yolculuğu bitmedi, bitmeyecek. Bundan sonra hedefimiz EFQM Türkiye Mükemmellik Büyük Ödülü ve EFQM Avrupa Kalite Ödülü'nü alabilmek. Bu yönde çalışmalarımıza şimdiden başladık" değerlendirmesinde bulundu.

ÇEDAŞ'IN MÜKEMMELLİK YOLCULUĞU ÖDÜL İLE TAÇLANDI

EFQM adına Türkiye'de faaliyet gösteren KalDer ile Temmuz 2017'de iyi niyet bildirgesi imzalayarak Ulusal Kalite Hareketi'ne dâhil olan ÇEDAŞ, EFQM Mükemmellik Modelini stratejik yönetim biçimi olarak rehber edindi. "EFQM Mükemmellikte Tanıma Programı" kapsamındaki "EFQM Mükemmellikte

Yetkinlik" belgesi almak için KalDer'e başvuruda bulunan ÇEDAŞ, Ağustos 2017'de bağımsız denetçiler tarafından yapılan dış değerlendirmeler sonrasında "EFQM Mükemmellikte Yetkinlik 5 Yıldız" belgesini aldı. Mükemmellik modelini kurumsal süreçlerin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için stratejik yönetim biçimi olarak uygulamaya devam eden ÇEDAŞ, Mart 2018'de Türkiye Mükemmellik Ödülü'nü almak için KalDer'e başvuruda bulundu. Haziran 2018'de başvuru dokümanlarını gönderen ÇEDAŞ, Ekim 2018 tarihinde KalDer bağımsız denetçileri tarafından yapılan dış değerlendirmeler sonucu 600 üzeri puan aldı. Aldığı puan ile ödül finalisti olan ÇEDAŞ, EFQM Mükemmellik Modelinin temel kavramlarından olan, 'Kurumsal Yetenekleri Geliştirme' ve 'Sürdürülebilir Bir Gelecek Yaratma' kategorilerinde "EFQM Türkiye Mükemmellik Ödülü" almaya hak kazandı.

ÇEDAŞ'ın yeni Genel Müdürü Niyazi Kıvılcım oldu

Sivas, Tokat ve Yozgat'ta 950 bin aboneye elektrik dağıtım hizmeti veren Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.'de (ÇEDAŞ) Genel Müdürlük koltuğuna Niyazi Kıvılcım atandı. 38 yıldan bu yana enerji sektöründe farklı kademelerde çalışan Niyazi Kıvılcım, 10 Eylül 2018 itibarıyla görevine başladı.

ÇEDAŞ Genel Müdürü Ahmet Sait Akboğa'nın Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Elektrik Dairesi'nin Grup Başkanlığı'na getirilmesinin ardından ÇEDAŞ'ta yeni görevlendirme yapıldı. ÇEDAŞ'ta Genel Müdürlük görevini üstlenen Niyazi Kıvılcım, 1980 yılından bu yana enerji sektörünün içinde yer alıyor. 1979 yılında Gazi Üniversitesi Ankara Devlet Mühendisliği ve Mimarlık Akademisi Elektrik Mühendisliği bölümünden mezun olan Kıvılcım, 1980-2001 yılları arasında TEDAŞ'ta mühendis, mesul

mühendis, baş mühendis, il müdürü, müessese müdürü ve yönetim komitesi başkanı olarak görev yaptı. 2001-2004 yılları arasında TEDAŞ'ta Proje ve Tesis Daire Başkanı ve Genel Müdür Müşaviri olarak çalışan Kıvılcım, 2004-2013 arasında ise TEDAŞ'ta Isparta Müessese Müdürlüğü ve Yönetim Komitesi Başkanlığı ile İl Müdürlüğü görevlerini de yürüttü. 2013 yılındaki özelleşme sürecinin ardından Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.'de (AEDAŞ) Isparta İl Müdürü olarak çalışmaya devam eden Kıvılcım, evli ve iki kız çocuğu babası.

NİYAZİ KIVILCIM
ÇEDAŞ GENEL MÜDÜRÜ

200 trafo ve 50 bin yeni aydınlatma armatürü

Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş. (ÇEDAŞ); hizmet bölgesi Sivas, Tokat ve Yozgat illerinde Nisan ayında başlattığı 2018 yılı planlı bakım ve onarım çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor. 2018 yılı planlı bakım çalışmaları kapsamında 3'er kişiden oluşan 25 ekip, 52.789 kilometrekarelik alanda, Eylül ayı sonu itibarıyla 248 köydeki alçak gerilim şebekesinde yer alan, 5.300 kilometre uzunluğundaki enerji nakil hattında ve 650 elektrik direğinde gerekli bakım ve onarım çalışmalarını gerçekleştirdi. Göçmen kuşlar başta olmak üzere diğer kuş türlerinin elektrik akımına kapılmaması için 140 trafo, 350 elektrik direği ve 650 izolatore izolasyon yapan ÇEDAŞ ekipleri, 210 elektrik panosunun bakımını yaparak 84 panoyu da yeniledi. Öte yandan 2018 yılı yatırım çalışma-

ları kapsamında ÇEDAŞ'ın hizmet bölgesindeki üç il ve 40 ilçede ekonomik ömrünü tamamlayan 200 trafo A sınıfı trafolarla değiştirildi.

ARIZA SAYISI VE SÜRELERİ DÜŞTÜ

ÇEDAŞ'ın planlı bakım ve onarım çalışmaları sayesinde 2018 yılı Eylül sonu itibarıyla geçen yılın aynı ayına göre arıza sayıları orta gerilimde yüzde 44,86, alçak gerilimde yüzde 22,68 oranında düştü. Yine 2018 yılı Eylül sonu itibarıyla geçen yılın aynı ayına göre kesintilerde yüzde 15,86, ortalama kesinti sürelerinde ise yüzde 28,62 düşüş gözlemlendi. ÇEDAŞ Genel Müdürü Niyazi Kıvılcım, hizmet bölgelerindeki elektrik tüketicilerinin memnuniyet seviyelerini artırmayı öncelikli amaç edindiklerini belirterek "Hizmet bölgemizin coğrafi

ve iklim koşulları gibi kendine has özelliklerini göz önünde bulundurduğumuzda kış mevsimi öncesi vatandaşlarımızın herhangi bir mağduriyet yaşamaması için bakım ve onarım faaliyetlerimizi hızlı bir şekilde gerçekleştirdik" ifadelerini kullandı.

BEDAŞ SATINALMA UZMANI

ÖZNUR UÇAR:

TERCİHİMİZ KALİTELİ VE YERLİ ÜRÜNDEN YANA

Satınalma süreçlerinde 'kalite, fiyat ve teslimat sürelerinin' çok önemli olduğunun altını çizen BEDAŞ Satınalma Uzmanı Öznur Uçar, "En ucuzu değil, en kaliteli ürünü en düşük maliyetle almak hedefimiz. İlk etapta da tabii ki yerli malzemeler tercihimiz" diyor.

Elektrik dağıtım şirketlerinin en önemli fonksiyonlarından biri de 'satın alma'. BEDAŞ'ta Satınalma Uzmanı olarak görev yapan Öznur Uçar, altı kişilik bir ekibin bir üyesi. Enerji şirketlerinin yanı sıra teknoloji ve hizmet sektörü ile yoğun temasları olduğunu anlatan Uçar, elektrik dağıtım şirketlerinin artık birer teknoloji şirketi olma yolunda ilerlediğine işaret ediyor. Peki satın almalarda tercihler ne yönde oluyor? Öncelik tabii ki kalitede. Ardından yerlilik ve uygun fiyat gibi seçenekler geliyor.

Satın alma sürecinde en etkili konu nedir? Fiyat, kalite, yerlilik gibi kriterlerin sıralaması nasıl oluyor?

Kalite, fiyat ve teslim süresi bizim için çok önemlidir. Bir malzeme ya da hizmeti yeteri kadar tedarikçiden sorgulayarak en uygun kalite, maliyet ve teslim süresinde temin etmeye çalışırız. En ucuzunu almak gibi bir gayemiz yok. En kaliteli ürünü, en düşük maliyetle almak bizim hedefimiz. İlk etapta yerli malzemeler tercihimiz. Kaliteli ve yerli varsa elbette tercih edilebilir. Tabii ki alım sonrası kaliteli hizmet de bizim olmazsa olmazımız.

Kaç kişilik bir kadro ile çalışıyorsunuz? Bir gününüz nasıl geçiyor?

Direktörümüz dâhil olmak üzere altı kişilik bir kadro ile çalışıyoruz. Mevcut talepler için teklif alma ve pazarlık süreci, varsa ihalelere dâhil olma,

sözleşme görüşmeleri, mevcut tedarikçilerle ve kısa listeye girmek isteyen tedarikçiler ile bire bir görüşmeler, gelen faturalar, ürün teslimi ve bunların kayıtlara alınması, günlük yapılan işlerimiz...Gerçekçi olmak gerekirse yılın her döneminde son derece yoğunuz, fakat yılın başında ve sonunda bu yoğunluğun arttığını söyleyebilirim. Gerek genel ihaleler gerekse tüm dağıtım şirketlerimizin kapsamlı ve büyük çaplı ihalelerinin merkez belirlenen lokasyonumuzda yapılması yoğunluğun başlıca nedenleri.

En çok hangi sektörlerle işbirliği içinde çalışıyorsunuz?

Ağırlıklı olarak enerji sektörü tabii ki. Ancak dağıtım sektörünün gitgide teknoloji sektörüne dönüşmesi sebebiyle bilişim sektörü ile de sıklıkla iş birliği yapıyoruz. Hizmet sektörü de yoğun iş birliği yaptığımız sektörler arasında.

Elektrik dağıtım sektöründe teknolojinin kullanımı giderek artıyor. Bu çerçevede şirketlerden size özel ürün talepleriniz oluyor mu? Örnek vermeniz mümkün mü?

Entegre Bilişim Sistemleri (EBS) kapsamında özel ürün talepleri oluyor. Sayaç, barkod ya da karekod takibi için gerekli donanım ve yazılım geliştirme talepleri yapıldı. Çalışmalar sonuçlanmak üzere. Bunun dışında danışmanlık hizmet alımı talepleri de oluyor. Bu kapsamda talep edilen yeni ürün ve teknolojiler için Ar-Ge departmanı ile koordineli çalışıyoruz.

2019'da en çok hangi alanlarda alım yapacaksınız?

2019 yılında yapılacak alımları, hizmet yapım ve mal kalemleri olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Alımlar, Satınalma Direktörlüğümüzün bütçe planlaması doğrultusunda yapılacak.

AEDAŞ SATINALMA UZMANI

YAVUZ ÖZKAN:

TEKNOLOJİ ŞİRKETLERİYLE YOĞUN İŞ BİRLİĞİMİZ VAR

Elektrik dağıtımında teknolojinin ağırlığı arttıkça, bu alanda malzeme tedariki de daha önemli hale geliyor. AEDAŞ Satınalma Uzmanı Yavuz Özkan, iş birliği içinde çalıştıkları sektörler arasında 'teknoloji şirketlerini' de sıralarken, alımlar sırasında en önemli kriterlerden biri olarak da firmaların 'yeterliliğini' gösteriyor.

Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. (AEDAŞ) Satınalma Uzmanı olarak görev yapan Yavuz Özkan, 1987 yılından bu yana sektörde. Özkan, "Sorumluluk sahamızda bulunan Antalya, Isparta, Burdur il ve ilçe işletmelerimizin malzeme, hizmet ve yapım işleri ile ilgili konulardaki satınalma talepleri müdürlüğümüz tarafından yürütülüyor" diyor. Yavuz Özkan'ın kW'nın sorularına verdiği yanıtlar şöyle:

Bize kendinizden bahseder misiniz?

1963, Antalya Akseki doğumluyum. Evli ve iki çocuk babasıyım. 1987 yılında göreve başladığım yıllardaki unvanı 'Türkiye Elektrik Kurumu' olan kurumumuzda 1987-1992 arasında Personel Müdürlüğü'nde, 1992-2001 arasında Makine İkmal ve Satınalma Müdürlüğü'nde, 2001-2008 arasında Hukuk Müşavirliği'nde ve 2008-2013 yılı Mayıs ayına kadar da tekrar Makine İkmal ve Satınalma Müdürlüğü'nde görev yaptım. Özelleşme sonrası, Satınalma Müdürlüğü'nde Satınalma Uzmanı olarak başladığım görevime halen devam ediyorum.

En büyük alım kalemlerini neler oluşturuyor? Bu süreçte hangi kriterleri dikkate alıyorsunuz?

Müdürlüğümüzün bünyesinde gerçekleştirilen bu anlamdaki işlemleri; elektrik malzemesi (aydınlatma

malzemeleri, yer altı kabloları, hücre, trafo vs.), yatırım kapsamında şebeke tesis ihaleleri, arıza, onarım, bakım ve endeks okuma gibi hizmet alımları olarak sıralayabiliriz. Satınalma sürecinde en etkili konular sırasıyla firma yeterliliği, ilgili ihale konusunda firmaların teklif ettikleri ürünlerin teknik şartnameye uygunluğu ve birim fiyat. Biz toplam dört kişilik bir ekibiz. Sorumluluk sahamızda bulunan Antalya, Isparta, Burdur il ve ilçe işletmelerimizin malzeme, hizmet ve yapım işleri ile ilgili konulardaki satınalma talepleri müdürlüğümüz tarafından yürütülüyor. Her günümüz yoğun olmakla birlikte, özellikle resmi ve dini bayram tatilleri öncesi, sonrası ve yılsonu bu yoğunluk üst dereceye ulaşıyor.

En çok hangi sektörlerle iş birliği içinde çalışıyorsunuz?

Birinci planda elektrik malzemesi tedarikçileri ile iş birliğimiz var. Sonrasında sırasıyla iş güvenliği, hırdavat

malzemesi ve basım işi yapan matbaa tedarikçilerini sayabiliriz. Zaman zaman teknolojiye meydana gelen değişiklikler sonucu, yeni ürünler konusunda gerek firmalardan, gerekse şirket birimlerinden talepler geliyor. Buna örnek olarak SCADA ile ilgili malzemeler ve yazılımlar, test ve ölçü aletleri verilebilir. Bu nedenle teknoloji şirketleriyle de iş birliği içinde çalışmaktayız.

2019'daki iş planlarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Satınalma Müdürlüğümüz, birimlerin bütçeleri dahilinde yapılan talepleri tedarik ediyor. 2019 bütçeleri henüz hazırlık aşamasında ancak planlamamız, sözleşmesi 2018 sonunda bitecek olan hizmetlerin alım ihaleleri ve yatırım bütçesi dahilinde talep edilecek olan elektrik tesis yapım işleri ihalelerinin yılın başında yapılması. Ayrıca ambar stok miktarı minimuma düşen elektrik malzemelerinin tedarikini öncelikli olarak gerçekleştireceğiz.

ÇEDAŞ SATINALMA VE SÖZLEŞMELER MÜDÜRÜ

ENGİN YILMAZ:

SATINALMADA 5D KURALINA GÖRE HAREKET EDİYORUZ

Satınalmada en etkili konuyu, 'doğru ürün, doğru zaman, doğru miktar, doğru fiyat ve doğru yer' olarak özetleyen ÇEDAŞ Satınalma ve Sözleşmeler Müdürü Engin Yılmaz "Biz buna 5D kuralı diyoruz" değerlendirmesinde bulunuyor.

2011 yılından bu yana Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.'de görev yapan Satınalma ve Sözleşmeler Müdürü Engin Yılmaz, satın almanın başlıca stratejisini, "Doğru ürünü doğru miktarda planlayıp, doğru zamanda uygun fiyata temin ederek lojistik malzeme yönetim süreçlerinin de doğru işletilmesi" olarak özetliyor. Haftalık eylem planları ile yol aldıklarını anlatan Yılmaz'ın sorularımıza verdiği yanıtlar şöyle:

Satınalma departmanında en büyük alım kalemleri neler oluşturuyor?

Satınalma süreçlerindeki en büyük alım kalemlerini elektrik malzemesi kategorisine giren işletme sarf malzemeleri ile birlikte hizmet kalitesi ve sürdürülebilirliği amaçlayan teknolojik altyapı yatırımları oluşturuyor.

Arıza, onarım ve bakım operasyonlarında kullanılan malzemeler şirketimizin stratejik amaçları doğrultusunda temin ediliyor. Alımı yapılan malzemeler daha çok bakım, iyileştirme ve yenileme çalışmalarında kullanılarak elektrik arıza sayılarında azalmayı sağlıyor.

Satınalma sürecinde fiyat, kalite, yeterlilik gibi kriterlerin sıralaması nasıl oluyor?

Satınalma sürecindeki en etkili konu 5D Kuralı; "doğru ürün, doğru zaman, doğru miktar, doğru fiyat, doğru yer". 7/24 hizmet esasına dayalı elektrik dağıtım sektöründe kesintisiz ve kaliteli enerji hizmetini sunabilmenin en önemli faktörlerinden birisi de saha operasyonla-

rında kullanılan malzemelerin kaliteli ve verimli olması.

Bu anlamda tedarikçiler; mal, yapım, hizmet ve satış olarak 4 ayrı grupta sınıflandırılarak her bir gruba ait değerlendirme ve seçme kriterleri doğrultusunda tedarikçi listeleri hazırlanıyor. Tedarikçiler; ürün veya hizmetin zamanında teslimi, ürün kalitesi, şartnamelere uygunluğu ve satış sonrası hizmetlerdeki yeterlilik puanlarına göre değerlendiriliyor.

İş sürecinizden bahseder misiniz? Bir gününüz nasıl geçiyor?

Örnek verecek olursak taleplerin değerlendirilmesi, satın alma prosedürleri gereği ihale yönteminin seçilmesi, ihaleye çıkılması, tekliflerin değerlendirilmesi, ihale komisyon kararlarının alınması, sipariş veya sözleşmelerin hazırlanarak tüm işlem adımlarının süreç kartlarına göre kontrol edilmesi satın almanın ortalama bir gününün iş planlarını oluşturuyor. Her yıl sonu

stratejik planlar ve buna bağlı hedeflerde yer alan birimlerin mal, yapım veya hizmet taleplerini de yine stratejik hedefler bazında planlamalarla gerçekleştiriyoruz.

Buna rağmen yıllık ortalama 45 gün süren Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve TEDAŞ tarafından yapılan periyodik denetimler en yoğun olduğumuz dönemler.

Elektrik dağıtım sektöründe teknolojinin kullanımı giderek artıyor. Bu çerçevede şirketlerden size özel ürün talepleriniz oluyor mu?

Türkiye'de dağıtım sektöründe bir ilk olan 4x4 arazili araç üzerinde 12 metrelik sepetli platform yapımını, Entegre Bilgi Sistemleri (EBS) kapsamında ihtiyaç duyulan teknolojik altyapı ihtiyaçlarını, otomatik sayaç okuma sistemlerinin sürdürülebilirliği için ihtiyaç duyulan donanım ve yazılım taleplerini bu duruma örnek olarak verebiliriz.

“Armin Elektrik 2000 yılından bu yana, yurt içinde ve yurt dışında, enerji üretimi, iletimi ve dağıtımı, aydınlatma, elektromekanik, endüstriyel otomasyon, telekomünikasyon, sinyalizasyon ve elektrifikasyon alanlarında; tüm projelerin hazırlanmasından işletmeye alınmasına kadar, tüm bakımlarının yapılması dâhil birçok anahtar teslim projeye imza atmıştır.”

- **Yüksek Gerilim Sistemleri**

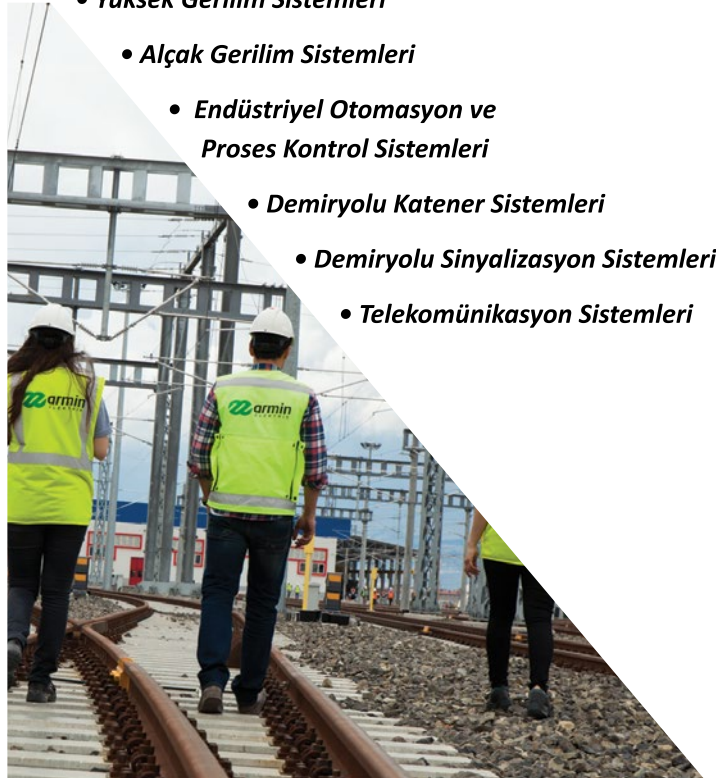
- **Alçak Gerilim Sistemleri**

- **Endüstriyel Otomasyon ve Proses Kontrol Sistemleri**

- **Demiryolu Katener Sistemleri**

- **Demiryolu Sinyalizasyon Sistemleri**

- **Telekomünikasyon Sistemleri**

HiPOT ENERJi

ELEKTRİK TAAHHÜT VE ALTYAPI HİZMETLERİNDE ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

Uğur Mumcu Mh. Mimar Sinan Bulvarı No:149-151 Sultangazi / İstanbul
T: 0212 476 20 72 F: 0212 476 20 78
Whatsapp İhbar Hattı: 0530 1120 186